

LOPE DE VEGA

OLMEDO
ŞÖVALYESİ

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

İSPANYOLCA ASLINDAN ÇEVİREN:
YILDIZ ERSOY CANPOLAT

Genel Yayın: 2063

Hümanizma ruhunun ilk anlayış ve duyuş merhalesi, insan varlığının en müşahhas şekilde ifadesi olan sanat eserlerinin benimsenmesiyle başlar. Sanat şubeleri içinde edebiyat, bu ifadenin zihin unsurları en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir milletin, diğer milletler edebiyatını kendi dilinde, daha doğrusu kendi idrakinde tekrar etmesi; zekâ ve anlama kudretini o eserler nispetinde artırması, canlandırması ve yeniden yaratmasıdır. İşte tercüme faaliyetini, biz, bu bakımdan ehemmiyetli ve medeniyet dâvamız için müessir bellemekteyiz. Zekâsının her cephesini bu türlü eserlerin her türlüsüne tevcih edebilmiş milletlerde düşüncenin en silinmez vasıtası olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyat, bütün kütlenin ruhuna kadar işliyen ve sinen bir tesire sahiptir. Bu tesirdeki fert ve cemiyet ittisali, zamanda ve mekânda bütün hudutları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi milletin kütüphanesi bu yönden zenginse o millet, medeniyet âleminde daha yüksek bir idrak seviyesinde demektir. Bu itibarla tercüme hareketini sistemli ve dikkatli bir surette idare etmek, Türk irfanının en önemli bir cephesini kuvvetlendirmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemiyen Türk münevverlerine şükranla duyguluyum. Onların himmetleri ile beş sene içinde, hiç değilse, devlet eli ile yüz ciltlik, hususi teşebbüslerin gayreti ve gene devletin yardımı ile, onun dört beş misli fazla olmak üzere zengin bir tercüme kütüphanemiz olacaktır. Bilhassa Türk dilinin, bu emeklerden elde edeceği büyük faydayı düşünüp de şimdiden tercüme faaliyetine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okuru için mümkün olamayacaktır.

23 Haziran 1941

Maarif Vekili

Hasan Âli Yücel

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

LOPE DE VEGA
OLMEDO ŞÖVALYESİ

ÖZGÜN ADI
EL. CABALLERO DE OLMEDO

İSPANYOLCA ASLINDAN ÇEVİREN
YILDIZ ERSOY CANPOLAT

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2010
Sertifika No: 11213

EDİTÖR
ALİ ALKAN İNAL

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
MELTEM SAVCI

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASKI, KASIM 2010, İSTANBUL

ISBN 978-605-360-054-1 (CİLTLİ)
ISBN 978-605-360-053-4 (KARTON KAPAKLI)

BASKI
YAYLACIK MATBAACILIK
LİTROS YOLU FATİH SANAYİ SİTESİ NO: 12/197-203
TOPKAPI İSTANBUL
(0212) 612 58 60
Sertifika No: 11931

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında
gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla
çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTIKLAL CADDESİ, NO: 144/4 BEYOĞLU 34430 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Fax. (0212) 252 39 95
www.iskulttur.com.tr

HASAN
ÂLİ
YÜCEL
KLASİKLER
DİZİSİ

CXLIII

LOPE DE VEGA OLMEDO ŞÖVALYESİ

İSPANYOLCA ASLINDAN ÇEVİREN:
YILDIZ ERSOY CANPOLAT

TÜRKİYE BANKASI

Kültür Yayınları

Kişiler

DON ALONSO	Olmedo Şövalyesi
DON RODRIGO	Bir soylu
DON FERNANDO	Don Rodrigo'nun arkadaşı
DON PEDRO	Doña Inés ve Doña Leonor'un babası
KRAL	II. Don Juan
BAŞKOMUTAN	Álvaro de Luna
TELLO	Don Alonso'nun hizmetkârı
DOÑA INÉS	Don Alonso'nun sevgilisi
DOÑA LEONOR	Doña Inés'in kız kardeşi
ANA	Hizmetçi
FABIA	Yaşlı kadın, çöpçatan
MENDO	Don Rodrigo'nun adamı
BİR ÇİFTÇİ	
BİR GÖLGE	
Hizmetliler, maiyettekiler, insanlar	

Olay Olmedo'da, Medina del Campo'da ve bir sokakta geçer

I. Perde

1. Sahne *(Bir sokak.)*

(Don Alonso girer.)

DON ALONSO

Aşkmış, aşk deme
sana karşılık vermeyen aşka,
çünkü yok demektir nesne
biçimin belirlemediği yerde.
Aslında doğa,
sürdürdü çağlar boyu türleri,
sevgilerin hatırına.
Ana rahmine düşerken,
iki gönül bir olmazsa
mükemmel olmaz yaratık.

Gözlerin canlı ruhundan
doğdu beni böyle yakan
bu aşk, kızgın ateşiyle.
Tepeden bakmadı bana
önce tatlı bir edayla
öyle güven verdi ki,
vakit geçirmeden hemen
karşılık vermeyi düşünürken,
aşk doğurdu umudu da.

Gözler bıraktıysa
sizde aynı etkiyi,
yaşar aşk düzgün biçimde;
çünkü ikinizden çıktı;
ama sen ey kahpe felek,
değişik oklar attınsa,
övünme ulaştım diye
utkuya, sen kaybettin sen.
Yalnız benden doğduysa aşk
bu kusurlu kalmış demektir.

2. Sahne

(Tello, Fabía ve Don Alonso.)

FABIA

(Tello'ya.)

Beni mi arıyorsun, yabancı?

TELLO

Seni.

FABIA

Benim bir av köpeği olduğumu
düşünüyor olmalısınız.

TELLO

Yok canım!

FABIA

Bir yeri mi ağrıyor?

TELLO

Evet.

FABIA

Hastalığı ne?

TELLO

Aşk.

FABIA

Aşk ha, kime âşık?

TELLO

İşte orada Fabía,
o benden iyi anlatır
sana kimi sevdiğini.

FABIA

(Alonso'ya.)

Tanrı korusun böyle yakışıklılığı.

DON ALONSO

Tello, büyükannen mi?

TELLO

Ta kendisi.

DON ALONSO

Ah Fabía! Doğanın verdiği
tüm zekânın ta kendisi!

Ah harika doktor,
aşk hastalarının
tanrısal Hipokratı.

İzin ver öpeyim elini,
rahibe başlıklarının onuru,
rahibe giysisinin övücü.

FABIA

Sana esinlediğim utangaçlık
ya da çekingenlik
âşık olduğun gerçeğini
benden gizleyemez.

Çünkü ben senin hastalığını
gönül okşayan sözlerinden anlıyorum.

DON ALONSO

Bir tutku irademi boyunduruk altına aldı.

FABIA

Âşıkların yürek çarpıntısı yüzlerinde görünür.
Bunlar seni şaşkına çevirmiş.
Ne gördün de?..

DON ALONSO

Bir melek.

FABIA

Daha başka?

DON ALONSO

İrademi yok etmeye,
Fabía, iki olanaksızlık yeter.
Bir, onu sevmekten vazgeçmek,
iki, onun beni sevmesi.

FABIA

Dün seni panayırda gördüm,
yitip gitmiştin,
bir yeni yetme kızın peşinde,
işçi kılığı gizliyordu soyluluğunu
ama güzelliğini ve zarafetini gizlemiyordu.
Olamaz böyle güzel ve hoş bir varlık;
bence Doña Inés
Medina'nın çiçeği.

DON ALONSO

Tam üstüne bastın aşkımın.
O işçi kızdır
beni yakıp tutuşturan, kavuran.

FABIA

Fazla yüksekte attın.

DON ALONSO

Onun namusuna halel getirmeme
isteğidir bu.

FABIA

Sanırım öyle.

DON ALONSO

Dinle öyleyse, Tanrı aşkına.
Akşamüstü çıktı Inés
Medina panayırına,
öyle güzeldi ki görenler
güneş doğuyor sandı,
kıvırcık saçlar bölük bölük;

gizlemek için tuzağı
yoksa iflah olmazdı kalpler
uzatılan ağları görünce.
O ıfık saçan gözleri
bağışlıyordu yaşamlarını,
oklarına hedef olanların,
ne kadar mutluyum deseler de.
Çabuk hareketli eller
tıpkı eskrimdeki gibi,
yaraları açan ellerde
öyle bir zarafet var ki,
kıvrandırıyor du köşeye sıkışanları
bembeyaz kardan kolları;
sanki kâğıttan bebekler
köşebaşlarına konmuş;
dudakları bir top ağzı
topluyordu askerleri,
yüzbaşı olmadığı zamanlar,
köyde öyledir insanlar.
Boş verdi Inés incilere, mercanlara
biliyordu ki dişleri,
yanakları yeter ona.
Fransız jüpon üstüne
deniz yeşili bir etek,
başka bir dilden konuşuyor
şifre olsun diye.
Aklına gelmezdi terliklerinin
bunca bakışı peşinden sürükleyeceği.
Gözler dikilmiş ipek kurdelelere,
gönüller de şeritlere.
Görülmedi hiçbir badem ağacının
çiçek açtığı onun gibi;
en iyi sabunların
doğal kokularıyla.

Aşk kırıldı gülmekten
görünce bir balıkçının
oltasına takılan aptal balıkları.
Kimileri kolyeler vaat etti
kimileri pahalı küpeler;
ama engereğin kulağında
işe yarayacak küpe yok.
Birisi sunuyor boynuna
güzelim inci kolyeyi,
pek az layık ona.
her şeyi inci çünkü onun,
Bense gözlerin diliyle
sunuyorum yalnızca
her saç teline bir gönül,
her adımına bir yaşam.
Konuşmadan bakarak o,
sanki diyor gibi bana:
“Olmedo’ya gitmeyin Don Alonso
kalın burada, Medina’da.”
Yalnızca kız kardeşiyle, Fabía,
ayine gitmiş bu sabah
şık hanım giysileriyle,
işçi kılığıyla değil.
İşittinse tekboynuzlu atın
fildişiyle suları kutsadığını;
öylece billur bir parmak
dalıverdi kutsal suya.
O suya değdiği anda
aşkım biraz rahatladı,
bakışının acı zehri
yumuşayıverdi birden.
Kız kardeşi bakınca ona,
gülümsediler birbirlerine
ve peşine düştü aşkım

onun güzelliği, benim inadım.
Ve bir şapele girdiler;
ben de girdim peşlerinden;
şimdiden düşleyerek düşünüyü:
Çok sevenler çok düş kurar!
Ölüme mahkûm gördüm kendimi,
çünkü aşk fısıldıyordu bana:
“Yarın öleceksin, çünkü bugün
şapele koydular seni.”
Altüst olmuşum orada;
eldiven düştü elimden
ve de tespihim; Inés’e
bakıp dururken gözlerim.
Hiç kötü karşılanmadım,
sanırım o da anladı
bendeki aşkı ve soyluluğu;
düşünmeyen kişi bakmaz;
ve düşünmeden bakmak, Fabía,
cahillerin işidir, bir melekten
kutsal bilimin olmadığı
çelişkisini içerir.
Hasılı bu aldatmacayla
aşkıma mektup yaz dedim,
eğer istiyorsan olmak
mutlu ve de gözü kara,
eline koyacak kadar,
bana sağlaması için
evlenme umutlarımı,
dürüst aşka boyun eğdim,
ödülüm altın zincirle
kölen olmaktır senin.
Hakkını verip rahibe başlığının,
kıskandır kötü evlilik yapanları.

FABIA

Dinledim seni.

DON ALONSO

Peki ne düşünüyorsun?

FABIA

Büyük bir tehlikeye atıyorsun beni.

TELLO

Bağışla Fabía, bir düşün taşın
ölümcül yara açan açıkgoz berberlerle
aynı niyette değilsen.

FABIA

Tello, aynı ustalıkla
eline vereceğim kâğıdı
yaşamıma mal olsa da,
yararı yok, çünkü anlarsın ya
nerede soylu sevgililer varsa,
ben ancak orda gözü kara olurum.

Mektubu göster...

(Alçak sesle.)

Önce mektubu süslemeliyim.

DON ALONSO

Neyle ödeyebilirim,
Fabía, bu kutsal ellerden
umduğum yaşamı, ruhu?

TELLO

Kutsal mı?

DON ALONSO

Mucize yaratacaklarsa öyle değiller mi?

TELLO

İblisin mucizeleri.

FABIA

Bütün insancıl yolları;
deneyeyim senin için.
Bu zinciri vermen bana

acı çekmem için değil;
çok mağrur doğduğum için.

TELLO

Bu mektup ne söylüyor sana?

DON ALONSO

Gel Fabía, gel onurlu büyükanne,
öğren oturduğum yeri.

FABIA

(Tello'ya.)

Tello...

TELLO

Fabía...

FABIA

Kötü konuşma hakkımda;
bir esmerim var senin için,
boyu boslu ve de güzel yüzlü.

TELLO

Zinciri bana verseydin,
ne kadar mutlu ederdin beni.

(Çıkarlar.)

3. Sahne

(Medina'da Don Pedro'nun evinin salonu.)

DOÑA INÉS

Leonor, herkes aşkın yıldızlardan
doğduğunu söylüyor.

DOÑA LEONOR

Yani yıldızlar olmasa
aşk olmaz mıydı dünyada?

DOÑA INÉS

Söyle bana: Don Rodrigo
iki yıl koştı peşimde,

bedeni, yaltaklanmaları
buz gibi dondurdu beni
ve şu anda görünce
bu yabancı nazik genci
ruhum dedi: “Sevdiğim bu.”
Ona dedim: “Öyle olsun.”

Kim yapıyor, kim bozuyor
bu sevgiyi, bu sevgisizliği?

DOÑA LEONOR

Aşk kör gibi oklar atar
çoğu ıskalar, azı tutar.

İnkâr edemem yine de
Fernando’nun dostu iken
iğrendin sen Rodrigo’dan,
yabancı nazik ve kibar...
Bu yüzden de mecburum ben
onun için aracılık etmeye

DOÑA INÉS

Gözleri zorladı beni
ona doğru bakmak için,
sanırım onlarda gördüm
sunduğu koruyucu sevgiyi,
bana gösterdiği özeni,
ben de ona bakayım diye
aynı koruyucu sevgiyle.

Ama artık gitmiş olmalı.

DOÑA LEONOR

Ona bakmadım iyi ki,
sensiz yaşar mı yaşayamaz mı?
(Hizmetçi Ana girer.)

ANA

İşte senyora,
Fabía ya da Fabiana diye birisi geldi.

DOÑA INÉS

Peki ama, kim bu kadın?

ANA

Allık satar yanaklar için,
yüz için de pudra her zaman.

DOÑA INÉS

Gelsin ister misin Leonor?

DOÑA LEONOR

Bu denli onurlu eve
bilmem nasıl cesaret eder girmeye
iyi anılmayan biri.
Ama onu kim görmek istemez ki?

DOÑA INÉS

Ana, çağır o kadını

ANA

(Kapıya doğru gider.)

Fabía, hanımım sizi çağırıyor.

(Fabía girer.)

FABIA

(Alçak sesle.)

Beni çağıracağınızı
nasıl da biliyordum!

(Yüksek sesle.)

Ah! Tanrı bağışlasın sizi,
bu sevimliliği, bu inceliği,
bu güzelliği, bu zarafeti,
sizi her gün görüyorum
şık giysilerinizle, tuvaletlerinizle
ve edalı edalı yürürken,
binlerce hayırlı dualar ediyorum size;
ve anımsıyorum dün gibi
o ünlü senyora annenizi
ki böyle bir mükemmellikle
Medina'nın zümrüdüankasını,
örneğiymiş dürüstlüğü.
Nasıl da cömertti,

unutulmaz sonsuza dek,
biz zavallılar ağlıyoruz ona!
Kime binlerce iyilik yapmadı ki?

DOÑA INÉS

Söyle büyükanne, hangi rüzgâr attı seni.

FABIA

Ne kadar çok öksüz kaldık
onun erken ölümüyle,
Azizelerin çiçeği!
Bugün ona ağlıyor komşularım,
unutmuyorlar onu.

Bana ne iyilikler yapmadı ki?
Ölüm genç yaşında
götürdü onu! Daha
ellisinde bile yoktu.

DOÑA INÉS

Ağlama, anacığım ağlama.

FABIA

Teselli bulamıyorum
ölümün en iyileri
götürdüğünü görünce
ve kalakalıyorum oracıkta.
Babanız, Tanrı korusun onu,
evde mi?

DOÑA LEONOR

Bu akşam köye gitti.

FABIA

(Alçak sesle.)

Demek ki geç gelecek.

(Yüksek sesle.)

Doğruyu söylemek gerekirse
gençsiniz siz, ben yaşıyım.
Birçok kez çapkınlıklarına
hizmet ettim Don Pedro'nun.

Ama ben de herkes gibi
saygı göstererek
rahmetli annenize,
vicdanımın sesini dinleyerek, gerçekten
benden istediği on kızıdan
vermedim beşten fazlasını.

DOÑA INÉS

Ne erdemlilik!

FABIA

Öylesine az buz değil,
çok ateşliydi babanız.
Babanızın nasıl biri olduğunu
sevişirken görecektiniz.
Siz de onun gibiyseniz,
şaşarım âşık olmadığınıza.
Dua etmiyor musunuz kızlar
bিরer koca bulmak için?

DOÑA INÉS

Hayır Fabía,
bunun için vakit erken.

FABIA

Babanıza aldırmayın,
o kederiyle baş başa.
Taze meyve olmak, kızlarım,
çok önemlidir ve de beklememeli
günlerin kısalığının sarartmaya başlamasını.
Çok şey geliyor aklıma,
bütün bunlardan bana göre
iki şey güzel yaşanır.

DOÑA LEONOR

Neler?

FABIA

Kızım, dostluk ve şarap.
Beni görüyor musunuz burada?

Yemin ederim ki size,
bir zamanlar güzelliğim, sevimliliğim
başoyuncununkinden daha büyüleyiciydi.

Kim övmezdi ki pırıltımı?
Mutlu olurdu kime baksam!
İpek olur da göz almaz olur mu?
Ne gösteriş, ne debdebe benimki de!

Gidiyordum, göklere çıkarılarak, alkışlanarak.
Ah Tanrım, isteseydim,
ne armağanlar almazdım
kerli ferli beylerden?

O ilkbahar geçiverdi,
hiçbir erkek girmedi evime;
zaman nasıl geçiyorsa
güzellik de geçiyor öyle.

DOÑA INÉS

Dur,
nedir buraya getirdiklerin?

FABIA

Satılık ıvır zıvır şeyler
karın doyurmak için,
kötü yola düşmemek için.

DOÑA LEONOR

Öyle yap anacığım,
Tanrı yardım eder sana.

FABIA

Kızını, bütün yaptığım
tespih çekip, ayine katılmak,
işim acele, yoksa...

DOÑA INÉS

Gel buraya.
Nedir bu?

FABIA

Kâfur ve kozmetik paketleri.

Burada en değerli ilaçlar gizli
âdet günleri için.

DOÑA LEONOR

Peki, şu nedir?

FABIA

Sakın bakma ona,
çok meraklıysan da.

DOÑA LEONOR

Nedir o, Tanrı aşkına?

FABIA

Bir genç kız
evlenmek istiyor yavrularım,
Zaragozalı bir adam,
aklını çelmişti onun.

Bana havale etmişti...

Merhametliyim... Ne de olsa hayır işi.
Ve o günden beri
gül gibi geçinip gidiyorlar.

DOÑA INÉS

Şurada ne var?

FABIA

Diş tozu, el sabunu
ve kremler
acayip ve yararlı şeyler.

DOÑA INÉS

Peki ya şu?

FABIA

Birkaç dua.
Borçlu değiller mi yani
insancıklar bunu bana?

DOÑA INÉS

Bir mektup var
şurada.

FABIA

Sanaymış gibi
eline aldın onu.

Bırak, bakmamalısın,
küçük yosma, küçük meraklı.

DOÑA INÉS

Ama anacığım.

FABIA

Kasabada
bir delikanlı var, lise mezunu,
çok seviyor bir genç kızı;
bana bir zincir söz verdi
ona vermem için, onuruna,
alçakgönüllülüğüne, ününe
halel getirmeden.
Evlenmek için de olsa
cesaret edemiyorum.
Benim için bir iyilik yap,
güzelim Doña Inés,
gizli kalsın aramızda,
yanıt ver bu mektuba.
O genç kızın verdiğini
söyleyeceğim ona.

DOÑA INÉS

Bunu iyi düşündün Fabía,
sana söz verdiği
zinciri koparman için
yapmak isterim bu iyiliği.

FABIA

Tanrı uzun, çok uzun
bir ömür versin sana.
Oku mektubu.

DOÑA INÉS

İçeride, orada okuyup

getireceğim yanıtını sana.

(Çıkar.)

DOÑA LEONOR

Ne güzel bir hile!

FABIA

(Alçak sesle.)

Hazır ol, cehennem ateşinin

ortasında oturan alıcı kuş

akla gelmedik bir ateşle yakacak
bu kızcağızın kalbini.

4. Sahne

(Don Rodrigo, Don Fernando, Doña Leonor ve Fabía.)

DON RODRIGO

(Don Fernando'ya.)

Onunla evleninceye dek,

çıkacak aksilikleri

savuşturmam zor olacak.

DON FERNANDO

Sevenler çok acı çeker

DON RODRIGO

İşte düşlerinizin kadını.

FABIA

(Alçak sesle.)

Ah! Küstah budalalar!

Kim getirdi sizleri buraya?

DON RODRIGO

Ama benimkinin yerine

bu korkuluğu görüyorum!

FABIA

(Doña Leonor'a.)

Benim için

iyi bir sadaka olacak,
ihtiyacım var buna.

DOÑA LEONOR

Kız kardeşime paranızı vermesini söyleyeceğim.

DON FERNANDO

Eğer bir şey aldıysanız senyora,
ya da tesadüfen hoşunuza giderse
buradakilerden bir şey,
sıradan şeyler olsa bile,
buraya getirebildikleri
bu saygıdeğer yaşlı kadının,
değerli takılar olmasalar da
alıp size sunabilirim,
emredin de ben armağan edeyim size.

DOÑA LEONOR

Hayır, hiçbir şey almadık
evlerde çamaşır yıkayan
- bu iyi yürekli kadından

DON RODRIGO

Don Pedro ne yapıyor?

DOÑA LEONOR

Köye gitti, ama dönmesi biraz gecikti.

DON RODRIGO

Benim sevgili Inés'im?..

DOÑA LEONOR

Şimdi buradaydı... Sanırım
bu kadınla uğraşıyor.

DON RODRIGO

(Alçak sesle.)

Eğer pencereden gördüyse,
kuşkusuz kaçmıştır benden.

(Yüksek sesle.)

Kendisine daha çok hizmet etmek isteyen
kadını görmek bahanesiyle.

(Doña Inés geri gelir.)

DOÑA LEONOR

Geldi bile. Bak, Fabía bekliyor
yıkıncak giysilerin listesini.

DOÑA INÉS

İşte burada kardeşim.

(Fabía'ya.)

Alın ve o delikanlı
gelip alsın.

FABIA

Doña Inés, ne denli mutlu
bu çamaşırı yıkayan su.

O gül bedeni örten
patiskaların kutsal anısı.

(Mektubu açar ve okur gibi yapar.)

Altı gömlek, on havlu,
dört masa örtüsü,
iki yastık kılıfı,
altı erkek gömleği,
sekiz çarşaf... Ama yeter,
hepsi de yüzdeki gözlerden
daha temiz gelecektir.

DON RODRIGO

Güzelim, bana verin onu,
nankör ellerde kalacağına
benim elimde kalsın.

Güvenin ödüllendiririm sizi.

FABIA

(Alçak sesle.)

Doğrusu çok iyi bir alışveriş olacaktı
size verseydim kâğıdı!

(Yüksek sesle.)

Hoşça kalın, canımın içi kızlar.

(Çıkar.)

DON RODRIGO

Keşke burada kalsaydı,
götürmeseydi kâğıdı.

DOÑA LEONOR

Yetiş ardından geri getir,
bir eksik var mı, bakalım.

DOÑA INÉS

Babam tam gelmek üzere.
Sizler gidin,
ya da ziyaret edin onu.
Bir şey söylemese bile
pek hoşlanmaz bize gelen
ziyaretçilerden.

DON RODRIGO

Hor görülmekten acı çektiğim için
yazgım böyle davrandığından bana,
ne olur aşk ya da ölüm
bir çare bulsunlar buna;
aşk çünkü daha az zalim yapar sizi
ya da bana hoşunuza
gitmem lütfunda bulunur.

Ölüm ise bitirir yaşamımı;
ama ne ölüm biliyor,
ne de aşk istiyor bunu.
Ölümle aşk arasında,
elinıden ne gelir bilmem;
çünkü aşk hiç istemedi
lütfunuza ermemi,
zorladı sizi sevmemi,
aşk istiyor ki ben,
kanlım olmanızı isteyeyim.
Öldürün size tapanı, nankör:
Ve canım olmak yerine
ölümüm olacaksınız senyora:

Aşktan doğan ve aşk ile
beslenen insanlar yaşar,
yaşamı toz duman eden
kara bahttan ölür insan.
Aşk dağıtmazsa acımı,
ölüme salmazsa beni,
ölümsüz olmalıyım ben,
o zaman ne yaşam ne de ölüm
ne iyilik yapabilir
ne de bir kötülük bana.

(Rodrigo ve Fernando çıkar.)

DOÑA INÉS

Bir saçmalaktır gidiyor.

DOÑA LEONOR

Seninkisi de az değil.

DOÑA INÉS

Kast ediyorsan mektubu,
aşk ne zaman uslu oldu ki?

DOÑA LEONOR

Aşk mıdır seni yazmaya
zorlayan, bilmeden kime?

DOÑA INÉS

Kuşkuluyum,
elde edecek mi diye denemek için beni,
yabancıнын hazırladığı bir tuzak bu.

DOÑA LEONOR

Benim aklımdan da aynısı geçiyordu.

DOÑA INÉS

Öyleyse arzulu ve hoş
birkaç dize okuyayım sana:

(Okur.)

“O güzeller güzeli işçi kızı aniden
Medina’da çok ünlü panayırda gördüm ben.

Güneş döndü yüzünü ve oraya eğildi,
daha tanyeri tam gülerek ağarırken.

Bir süs gibi olmuştu bir çift renkli terlik
billurdan sütun gibi güzelim bacaklara.
Kısacık kaidesi birden altına döndü
ve kalbim uçtu gitti o taptığı diyara.

Nasıl da bir terlik böyle oldu muzaffer,
alev alev yanarken güzel gözleri aşktan,
içimden diyorum ki yiğitlik buna derler.

Ama diyorum sana önünde pes ederken:
Beni öldürürsen tekmeyle, güzel Inés,
geriye ne kalır ki gözünün ateşinden?”

DOÑA LEONOR

Inés, bu çapkın
seninle oynamak istiyor.

DOÑA INÉS

Bacaklardan başlayıp
sonra da evlenmek istiyor.

DOÑA LEONOR

Ne yanıt verdin?

DOÑA INÉS

Bu gece gelmesini
bahçe parmaklıklarına.

DOÑA LEONOR

Kim aklına koydu bunu,
neyin nesi bu saçmalık?

DOÑA INÉS

Onunla konuşmak için değil.

DOÑA LEONOR

Ne öyleyse?

DOÑA INÉS

Gel benimle, göreceksin.

DOÑA LEONOR

Hem budalasın, hem de küstahsın.

DOÑA INÉS

Aşk ne zaman öyle olmadı ki?

DOÑA LEONOR

Aştan başlar başlamaz kaçmalı.

DOÑA INÉS

Başlangıçta kimse kaçmaz,

çünkü doğanın böyle

buyurduğunu söylerler.

(Çıkarlar.)

5. Sahne

(Medina'daki bir handa bir salon.

Don Alonso, Fabía ve Tello.)

FABIA

Dört bin sopa attılar bana.

TELLO

Ne güzel becermişsin işini!

FABIA

Bana attıkları sopanın yarısını sana...

DON ALONSO

Ben yalvarıp yakarırken Tanrıya

o saçmalıyordu.

TELLO

Fabía sizi kaldırmak isterken ayağa,

kendisi sopalar cehennemine düşen

bir melek oldu.

FABIA

Ah zavallı Fabía!

TELLO

Kimmiş senin sırtına vuran

zalim yardakçılar?

FABIA

İki uşak ve üç korucu.

Bıraktım orada başlığımı,
parça parça olmuş rahibe giysimi.

DON ALONSO

Anacığın, bu seni ilgilendirmezdi,
saygıdeğer yüzüne kusmasalardı öfkelerini.
Ah! ne aptallık ettim güvenmekle
bu hain gözlere,
bu sahte pırlantalara,
bana işmar eden gözbebeklerine,
beni aldatmak ve öldürmek için!
Hak ettiğim cezayı aldım;
al bu cüzdanı anacığın
ve atı eyerle Tello,
Olmedo'ya gideceğiz bu akşam.

TELLO

Nasıl? Karanlık bastı bile.

DON ALONSO

Peki, ne? Kendimi öldürmemi mi istiyorsun?

FABIA

Üzülme, hey koca aptal,
canlan biraz; Fabía getiriyor sana
ilacını işte. Al.

DON ALONSO

Bir mektup mu?

FABIA

Evet, mektup.

DON ALONSO

Kandırma beni.

FABIA

Yemin ederim, yanıt bu
yazdığın aşk şiirine.

DON ALONSO

Diz çök, Tello.

TELLO

Okumadan emir vermeyin bana;
korkarım küçük sopalar
vardır içinde, saklanmış
kürdanların arasına

DON ALONSO

(Okur.)

“Merak ediyorum, gerçekten tahmin ettiğim
kişi misiniz? Ve o olmanızı umarak bu gece evimizin
bahçe parmaklıklarına gelmenizi rica ediyorum.
Orada terliklerimin yeşil şeridini bulacaksınız.
Ve sabahleyin sizi tanımam için onu şapkanıza takın.”

FABIA

Ne yazmış?

DON ALONSO

Ne sana hizmetinin bedelini
ödeyebileceğimi ne de övebileceğimi
hak ettiğin kadar.

TELLO

Demek ki Olmeda’ya
gitmek için atları eyerlemeye
gerek yok.

Sayın beygirler
sakin olun. Medina’da kalıyoruz.

DON ALONSO

Gece olmak üzere
son ışıkları
sönerken gündüzün
buz tutmuş ayaklarıyla basıyor
Inés’in parmaklıklarına.
Kendime çekidüzen vermeliyim.

Yalnızca aşk onu getirebilir
şeridi aldığımı görmeye.
Üstümü değiştirmeye gidiyorum.

(Çıkar.)

TELLO

Fabía, izinle gidip efendime
gece giyeceği giysiyi vereyim.

FABIA

Dur, bekle.

TELLO

Onun durumunda birinin
daha doğru olurdu
bensiz giyinmesi.

FABIA

Boş ver, bırak şimdi onu,
bana eşlik edeceksin.

TELLO

Sana mı Fabía?

FABIA

Bana.

TELLO

Ben mi?

FABIA

Evet,
çok önemli
bu aşkın hızlanması için.

TELLO

İstedğin ne?

FABIA

Biz kadınlar bir erkekle
güven içinde oluruz.
Şimdi bir azıdışı gerek bana
dün asılan eşkıyanın.

TELLO

Yoksa gömmediler mi onu?

FABIA

Hayır.

TELLO

Peki ne yapacaksın?

FABIA

Oraya gitmek istiyorum ve senden de
yalnızca bana eşlik etmeni.

TELLO

Biliyorum, biliyorum, bu yolda peşine düşmekle
kendimi çok iyi koruyabilirim.

Aklın yerinde mi?

FABIA

Pekâlâ şaşkın ördek, benim gittiğim yere
gelmeyecek misin sen?

TELLO

Sen Fabía, sen şeytanla konuşmaya
alışıksın.

FABIA

Yürü!

TELLO

Emret, on düşmanla birden
kahramanca vuruşayım ama
ne olur, bu ceset işine
beni karıştırma.

FABIA

Benimle gelmezsen eğer,
öyle bir şey yaparım ki
o gelir, seni bulur.

TELLO

Seninle gitmeliyim ha!
Şeytan mısın, kadın mısın sen?

FABIA

Gel, merdiveni taşıyacaksın;
hiç anlamıyorsun bu işten.

TELLO

Fabía, kim asılan adamın yanına tırmanırsa
aynı son bekler onu da.

(Çıkarlar.)

6. Sahne

(Sokak, Don Pedro'nun evinin önü.)

DON FERNANDO

Neye yarar ki
bu evi görmeye gelmek?

DON RODRIGO

Benim umudum, Don Fernando,
bu parmaklıklar arasında güçleniyor.
Kimi zaman bembeyaz ellerinin kristali
süslüyor bu demirleri;
gece ruhumu koyduğum yere,
o gündüz onları koyuyor;
Doña Inés hakaretleriyle
bilsen beni nasıl öldürüyor.
Ne kadar yanıyor içim,
karları beni yakarken.
Ey gözyaşlarımla merhamete gelen
parmaklıklar,
sizin demirlerinizi yumuşatan,
bir meleğin kalbini katılaştırıyor,
desem kim inanır?
Bak! Burada ne var?

DON FERNANDO

Parmaklıklara bağlı
bir kurdele ya da ipek şerit.

DON RODRIGO

Kuşkusuz ilan-ı aşk edenlerin
ruhlarını bağlamışlar,
ceza olsun, diye.

DON FERNANDO

Kuşkusuz bir lütfu Leonor'umun.
Kimi zaman buradan konuşuyor benimle.

DON RODRIGO

İçimdeki umutsuzluk
Inés olamaz diyor,
ama onun olur kuşkusu...
Belki nankör elleri
koydu çünkü onu,
güvenim var inancıma.
Verin ipek şeridi bana.

DON FERNANDO

Doğru değil:
Leonor, olur a,
sevgimi denemek istediye,
yarın beni görmek istemez.

DON RODRIGO

Bir çare geliyor usuma.

DON FERNANDO

Ne gibi?

DON RODRIGO

Bölüşelim.

DON FERNANDO

O da neden?

DON RODRIGO

Çünkü her ikisi görüyor bizi,
böylece öğrenecekler
birlikte geldiğimizi.
(İpek şeridi bölerler.)

DON FERNANDO

Sokaktan biri geçiyor.
(Alonso ve Tello girer.)

TELLO

(Efendisine.)
Hemen parmaklıklara gidin,
çok önemli bir iş için
Fabía beni bekliyor.

DON ALONSO

Bu gece Fabía'nın
seninle işi mi var?

TELLO

Çok önemli bir iş.

DON ALONSO

Nasıl bir iş?

TELLO

Ben bir merdiven götüreceğim.
O da...

DON ALONSO

Ne getirecek?

TELLO

Kerpeten.

DON ALONSO

Peki ne yapacaksınız?

TELLO

Bir hanımı evinden
kaçıracağız.

DON ALONSO

Bak sana ne diyeceğim Tello:
Çıkamayacağın deliğe girme.

TELLO

Ne önemi var bunun,
sizin yaşamınız için?

DON ALONSO

Bir genç kız önemsiz bir şey mi?

TELLO

Dün asılan hırsızın
azıdişi.

DON ALONSO

Bak, iki adam
parmaklığa doğru geliyor.

TELLO

Nöbetçiler mi acaba?

DON ALONSO

Ne güzel bir ipek şerit.

TELLO

O genç kız size
bir ders vermek istedi.

DON ALONSO

Yürekli olduğumu görünce
başka türlü davranamaz mıydı?
O halde aldanıyor, daha tanımıyor beni.
Olmedo'nun büyük şövalyesi
Don Alonso derler bana.
Yüce Tanrının sayesinde göstereceğim ona,
kendisine yürekten bağlı bir insana nasıl davranılacağını.

TELLO

Bir saçmalık yapmayacaksınız ya!

DON ALONSO

Soylu senyorlar,
bu evin parmaklıklarına
kimse yaklaşamaz.

DON RODRIGO

(Don Fernando'ya döner.)

Bu da kim?

DON FERNANDO

Ne boyundan bosundan
ne de konuşmasından çıkaramadım bu adamı.

DON RODRIGO

Bu denli kurumla, çalımla konuşma
cesaretini gösteren kim acaba?

DON ALONSO

Dil yerine kılıç kullanan biri,
soylu senyorlar.

DON RODRIGO

Dizginleyemediği çılgınlığı
onu cezalandıracak öyleyse.

TELLO

Hadi senyor, bu iş ölüden dış
sökme benzemiyor.

*(Dövüşmek için kılıcını çeker, Don Rodrigo ile
Don Fernando sınışırlar.)*

DON ALONSO

Peşlerine düşme. Böylesi iyi.

TELLO

Burada bir pelerin kalmış.

DON ALONSO

Al onu ve buraya gel,
pencerelerde ışık var.

7. Sahne

*(Don Pedro'nun evinin salonu.
Doña Leonor ile Doña Inés.)*

DOÑA INÉS

Gün daha yeni yeni koyuyordu Leonor,
nisan çiçeklerine,
süsleyen, parlatan, renklendiren
fildişi ayaklarını,
şeride bakmak için çıktım
ellerim tirtir titrer,
yüreğim küt küt atarken
ve de yerinde yoktu.

DOÑA LEONOR

Merak etmiş olmalı yakışıklı.

DOÑA INÉS

Benim merak ettiğim kadar
etmemiştir o.

DOÑA LEONOR

Buz gibi soğuktun sen,

bu kadar kısa zamanda
nasıl bu duruma düştün?

DOÑA INÉS

Feleğin neden beni
böyle cezalandırdığını bilmiyorum.

Aşkın öç alması mı,
utku kazanması mı halimden;
onu düşündükçe
yüreğim yanıyor,
bir an bile
ayrılammam ondan.

Ne yapacağım ben?

(Don Rodrigo girer.)

DON RODRIGO

(Alçak sesle.)

Ey aşk, korkunun seni egemenliği
altına alacağını düşünmezdim hiç.

Cesaret, yaşamak için.

Bak, işte Inés burada.

(Yüksek sesle.)

Senyor Don Pedro'yu arıyordum.

DOÑA INÉS

Bu denli erken gelmekle
hata etmişsiniz.

Daha kalkmamıştır.

DON RODRIGO

Önemli bir görüşme bu.

DOÑA INÉS

(Kız kardeşine dönerek.)

Bu denli aptal âşık görmedim.

DOÑA LEONOR

Her zaman sağduyuludur sevilen
ve aptaldır nefret edilen.

DON RODRIGO

(Alçak sesle.)

Ne yapsam kandıramaz mıyım
bu yırtıcı zalimi,
beni hiç aklından çıkarmamasını
sağlayamaz mıyım?

DOÑA INÉS

(Kız kardeşine alçak sesle.)

Eyvah Leonor! Sebepsiz gelmez
Don Rodrigo buraya,
kötü niyetle gelmiş,
ben ona şeritle
gelmesini yazmadım ki!

DOÑA LEONOR

Fabía bir oyun oynamış sana.

DOÑA INÉS

Hemen yırtacağım mektubunu;
öcünü almak istiyorum
göğsümde saklamamın.

8. Sahne

*(Don Pedro, Don Fernando,
yeşil şeritli şapkalarıyla ve daha öncekiler.)*

DON FERNANDO

(Don Pedro'ya.)

Beni aracı yaptılar
sizinle görüşmek için.

DON PEDRO

Öyleyse konuşalım ikimiz,
konuşup anlaşalım önce.

DON FERNANDO

Tam sırası, aşk her zaman
ileri giden bir saattir.

DON PEDRO

Inés işi yoluna koymuş olmalı,
lütuf anahtarıyla.

DON FERNANDO

(Alçak sesle.)

Aksine güceniyor.

DON PEDRO

Senyor Don Rodrigo...

DON RODRIGO

Buradayım, geliyorum
size hizmet etmek için.

(Don Pedro ile iki delikanlı alçak sesle konuşurlar.)

DOÑA INÉS

(Doña Leonor'a alçak sesle.)

Hepsi Fabía'nın başının altından çıktı.

DOÑA LEONOR

Nasıl?

DOÑA INÉS

Don Fernando şeridi de
getirmiş, görmüyor musun?

DOÑA LEONOR

İkisine de bakınca,
her ikisi de seni çok seviyor.

DOÑA INÉS

Ben, ben olmaktan çıkmadan,
bir kıskançlık numarası yap!

DOÑA LEONOR

Peki ya burada neyi tartışıyorlar?

DOÑA INÉS

Benim evlenmem konusunda
babamın dün söylediklerini
unutmuş olmalısın.

DOÑA LEONOR

Eğer Fernando söz konusuysa
sonunda untabildi beni.

DOÑA INÉS

Aklıma şu geliyor,
mademki şeridi bölüşmüşler,
demek ki her ikisi de
evlenmek istiyor.

DON PEDRO

(Şövalyelere.)

Zaman ve gizlilik ister bu konu,
rahat rahat konuşacağımız
bir yere gidelim.

DON RODRIGO

Damadınız olmayı umut edebilirsem
tartışacağım bir konu yok.

DON PEDRO

Onu istemenden mutlu olsam da
Doña Inés'e âşık olduğun için,
yeni durum nedeniyle
ben de giriyorum yükümlülük altına
(Üç şövalye çıkar.)

DOÑA INÉS

Umutlarım boşa çıktı.
Ne çılgınca düşünmüşüm!
Ben bir piyangoyunı Don Rodrigo'ya,
sen de kiskandığın Fernando'ya!
Ah hınzır yabancı!
Ah Fabía düzenbazı!
(Fabía girer.)

9. Sahne

(Fabía, Doña Inés ve Doña Leonor.)

FABIA

Sakin ol! Fabía seni dinliyor!

DOÑA INÉS

Ah vicdansız! Nasıl böyle bir
entrika çevirebildin?

FABIA

İlk başta entrikayı çeviren sensin,
bu mektubu, bahçe parmaklıklarında,
bir umut şeridi olduğunu,
şövalyeye yazan sensin.

Ve oraya iki adam koyuyorsun
onu öldürsünler diye.

Laf aramızda, kuyruğu kıstırıp
kaçmasalardı, bu çılgın girişim
onlara çok pahalıya mal olacaktı.

DOÑA INÉS

Ah Fabía! Artık sana içtenlikle
söyleyebilirim ki, babama,
sosyal durumuma, onuruma olan
saygımı yitiriyorum, söyle bana
gerçek mi dediğin?

Böyle olunca, parmaklıklara gidenler
onu kendilerine bir lütuf sandılar.

Öyle bir durumdayım ki anacığım,
hiç rahat etmiyor içim,
yoksa kimi düşündüğümü
sen biliyorsun.

FABIA

(Alçak sesle.)

Ah, ne de güzel etkiledi
büyülerim, yakarışlarım!
Kesinkes ben yeneceğim

(Yüksek sesle.)

Üzülme kızım, kendine gel; şu anda
Kastilya'da bulunan en iyi, en soylu
şövalyeye evleneceksin.

Çünkü boşuna dememişler ona
“Olmedo Şövalyesi” diye.
Don Alonso bir panayırda gördü seni,
işçi kız kılığına girmiş Venüs’ü;
yay gibi kaşların,
güzel gözlerinin oklarını attı ona.
Bağışla peşine düştüğü için,
ağırbaşlı insanlar der ki
güzellik gözdür, akıldır.
Sonunda ayaklarındaki
yeşil şeritlere tutuldu, artık aşk
tutsak etmiyor insanları saçlarla.
O sana sevgi gösteriyor, sen ona saygı.
O sana tapıyor, sen onu kendinden geçiriyorsun.
O sana mektup yazıyor, sen yanıtlıyorsun:
Kim ayıplar böylesi dürüst aşkı?
Annesi, babası üstüne titriyorlar,
tek varisleri o ve on bin çil altının;
üstelik çok genç, anne, baba çok yaşlı.
İzin ver sevsin seni, bir güzel pohpohlasın.
Kastilya’nın en soylu, en akıllı,
yakışıklı, hem de üstün yetenekli şövalyesi.
Kral, Valladolid’de armağanlara boğdu,
yalnızca o onurlandırdı kraliyetin düğün törenini.
Kılıç, mızrak elinde, boğalara karşı
bir Hektor yürekliliğini o gösterdi;
yüzük oyununda, yarışlarda
kazandığı otuz ödülü
hanımlara armağan etti.
Silahlarını kuşanınca, Troya tahtındaki
Akhilleus’u andırıyordu,
ve de Adonis’i şatafatlı giysileriyle.
(Alçak sesle.)
Tanrı sonunu hayreylesin.

(Yüksek sesle.)

Akıl yüklü bir kocanın yanında yaşayacaksın.
Aptal bir adamla evlenen kadın
ne kadar mutsuzdur, anlarsın.

DOÑA INÉS

Anacığım, çıldırtacaksın beni.
Babam Don Pedro
beni verirse Rodrigo'ya,
nasıl onun olabilirim ki...
O ve babam tam şu anda
benim evliliğimi konuşuyorlar.

FABIA

Siz ikiniz
hükümsüz kılacaksınız bu kararı.

DOÑA INÉS

Don Rodrigo da orada.

FABIA

Korkma, o gitti, hem bir yargıç değil o.

DOÑA INÉS

Leonor, sen bana
bir akıl versene.

DOÑA LEONOR

Peki sen, onu kabul etmeye hazır mısın?

DOÑA INÉS

Bilmiyorum, ama bu şeyleri
herkesin önünde konuşmayalım.

FABIA

Sen bu işi bana bırak,
Don Alonso senin olacak;
sen mutlu olacaksın, umarım,
Kastilya'daki Medina incisi,
Olmedo çiçeği,
bir adamın yanında.

II. Perde

1. Sahne

(Sokak, Doña Inés'in evinin önü.)

(Don Alonso ile Tello girer.)

DON ALONSO

Onu görmeden yaşamaktansa
ölmeyi yeğlerim Tello.

TELLO

Korkarım gizli aşkınız öğrenildi.
Olmedo ile Medina arasında
bu denli çok gidip gelince,
herkes sizin tutulduğunuzu çaktı
ve dedikodu malzemesi yaptı.

DON ALONSO

Onu görmeden nasıl yaşarım
Inés'e bu kadar taparken?

TELLO

Daha ihtiyatlı davranmalısınız
buraya gelirken, konuşurken;
üç gündür sizi ateş sardı.
Senyor, bu üç günde bir tutan
aşk sıtması gibi geliyor bana.

DON ALONSO

Benim aşkım gevşemek nedir,
ateşi düşmek nedir, bilmiyor.

Durmadan beni yakıp kavuruyor
ve bir an bile doğanın
hafiflesin diye çare bulmasına
izin vermiyor, çünkü hiç ara
vermiyor; iyice anlaşılıyor ki
ey aşk, sen bir aslansın,
zalim gücün aslandan geliyor,
onun içindir ki kalbim dört günde
bir tutan sıtmayla titriyor.

Bir durgunluk hissediyorum
Inés'den ayrılınca,
bunun için Inés'i sürekli görürsem,
kalbim bu semender ateşine dayanacak.

TELLO

Yorulmadınız mı, bıkmadınız mı
bu denli gidip gelmekten?

DON ALONSO

Olmedo'dan Medina'ya
gelmeyeyim de ne yapayım Tello?

Leandro her gece bir denizi yüzerek geçiyordu,
aşk ateşini dindirmek için.

Olmedo ile Medina
arasında deniz yok.

Inés'e minnettarlığımı nasıl öderim?..

TELLO

Leandro'nun denizde karşılaştığı
tehlikeden daha az tehlikeli
değil bu iş. Çünkü Don Rodrigo
sizin bu tutkunuzdan,
benim emin olduğum kadar emin.

Gerçi bir gün giydiğim pelerinin
Kime ait olduğunu bilmezmiş gibi...

DON ALONSO

Büyük çılgınlık.

TELLO

...sordu bana: “Soylu senyor,
kimden aldınız bu pelerini?
Bana tanıdık geliyor.”
Ben dedim ki: “Hoşunuza gittiye,
uşaklarınızdan birine armağan edeyim.”

Yüzünün rengi attı ve bana:

“Bir akşam uşaklarımdan biri
yitirmişti. Ama ondan çok yakışıyor
sizin omuzlarınıza.

Güle güle giyin,” dedi,
aldırmaz gibi görünerek çekip gitti,
eli kılıcının kabzasında.

Size hizmet ettiğimi biliyor,
ikimiz üstüne atıldığımızda
yitirdiğini de biliyor.

Tanrı aşkına dikkat edin senyor,
önemli bir adam bu

ve kendi topraklarında,
her horoz kendi çöplüğünde öter.
Ayrıca bu aşkın çeşitli büyülerle
başlaması korkutuyor beni;

bu yüzden, sık sık gidişinizin
iyi bir sonuç vermesi için dönüp durmalar,
şeytanı kaçırmak için okunan dualar
uygun bir yol değil.

Asılan bir adamın dişini

sökmek için Fabía ile gittim.

–olacak iş değildi– Merdiveni
darağacının yanına koydum,
soytarı gibi; ben aşağıdayken
Fabía merdivene tırmandı ve dedi ki:

“Korkusuzca yukarı gel Tello,
yoksa ben aşağı inerim.”

Aziz Paul aşkına!

Yere düştüm ve düşünce
kendimden geçtim. Kendime gelmem
bir mucize oldu. Fabía indi ve ben,
yağmur yağmadığı halde
kendimi ıpslak görünce
şaşkın, süklüm püklüm
yeniden canlandım.

DON ALONSO

Tello, gerçek bir aşkı
hiçbir tehlike durduramaz.
Kara bahtım karşıma,
aşktan kabına sığmayarak,
Doña Inés’le evlenmek isteyen
bir rakip çıkardı.
Kıskanç ve umutsuz görüyorsan beni,
peki, ne gelir elimden?

Ben de inanmam büyüye:
Boş şeyler bunlar;
aşkın gereğini yapanlar ve yılmayanlar
ona layık olur.

Inés beni seviyor,
ben tapıyorum ona, Inés’de yaşıyorum.
Inés olmayan her şeyden tiksiniyorum,
nefret ediyorum, tanımıyorum onu.
Inés mutluluğum benim,
ben Inés’in tutsağiyım;
Inés olmadan yaşayamam;
Olmedo ile Medina arasında gidip geliyorum,
çünkü Inés beni yaşama ya da ölüme
bağlayan sultanımdır.

TELLO

Yalnızca bir eksisiniz var, birazcık,

“Inés seni seviyorum!” demiyorsunuz.

Umarım, her şey iyi biter!

DON ALONSO

Kapıyı vurmanın tam sırası.

TELLO

Çalışıyorum.

(Don Pedro’nun evinin kapısını çalarlar.)

2. Sahne

(Evin dışında ve öncekiler; sonra Doña Inés.)

ANA

Kim o?

TELLO

Bu kadar çabuk ha! Benim.

Melibeia evde mi,

Calisto’dan buraya gelen??

ANA

(Dışarıdan.)

Bekle biraz, Sempronio.

TELLO

Evet, Mesih’i bekler gibi bekliyorum.

DOÑA INÉS

(İçeriden.)

O mu?

ANA

Evet, senyora.

(Kapı açılır. Don Alonso ve Tello girer.)

DOÑA INÉS

Sevgilim benim!

DON ALONSO

Güzel Inés!

Yaşamak için geliyorum buraya.

TELLO

Biraz önce size söylediğim şeyi

söylemenin tam sırası.

DOÑA INÉS

Tello, dostum!

TELLO

Kraliçem.

DOÑA INÉS

Alonso, öyle değerlisin ki gözümde,
bugün öğleden sonra

Don Rodrigo ile geçen aptalca
konuşmanın verdiği sıkıntıdan sonra,
yemin ederim sana, daha önceki gelişlerin
hiç bu defaki kadar değerli değildi gözümde,
gelip beni görmen ve tan ağarınca
kadar yanımda kalman.

DON ALONSO

Babana itaat etmek için
evlenmeyi kabul etsen de
umudumu yitirmeyeceğim
kararını işitinceye dek.

Kalbim bana böyle söyledi,
Tello'yla atlarımıza binip
güneşin ağarmasını beklerken

senin güzelliğini seyretmeye geldiğim zaman,
peki içimdeki bu hüznün neden?
Gerçeği söyle bana: Benim yüzümünden
tatsız bir olay yaşanmış olmalı.

DOÑA INÉS

Kuruntu etme, çünkü sana
evet dedikten sonra,
herkese hayır diyeceğim.

Sen olacaksın, Don Alonso,
özgürlüğümün ve hayatımın efendisi.
Hiçbir baskı önleyemez
senin karın olmamı.
Dün bahçeye inmiştim, Don Fernando

yüzünden Leonor'dan kaçıyordum,
aşkımı çiçeklere, çeşmelere söyledim,
bir yandan da ağlıyordum.

“Çiçekler, çeşmeler,”

diyordum, “ne kadar mutlu bir yaşamınız var,
çünkü gece acı çekseniz de
her gün güneşinizi görürsünüz.”

O anda sandım ki kendi dillerinde

–aşk ne çok hayaller doğurur–
bir zambak yanıt verdi bana:

“Eğer taptığın güneşe,
sana gece vakti de görünür,
öyleyse sana acı çektiren başka ne var Inés?”

TELLO

Bir Yunanlı, bin derdini anlatan
bir köre demiş ki:

“Gecenin de kendine göre zevkleri var,
neden yakınıyorsun sen?”

DONÑA INÉS

Bu saatte ışığın çektiği
bir kelebek gibi geliyorum sana;
hayır bir kelebek gibi değil, anka gibi,
çünkü bu alev öyle hoş, öyle güzel ki
öldürüp öldürüp diriltiyor beni.

DON ALONSO

Tanrı, o gül dudaklarını kutsasın, amin!
Gül dudaklarından
öylesine güzel aşk sözcükleri çıkıyor
benim mutluluğum için!
Ben de senden uzakta olunca
Tello'ya söyleyemiyorum da
acılarımı, aşkımı, korkularımı,
çiçeklere söylüyorum gizlice.

TELLO

Onu Olmedo turplarına
aşkını anlatırken gördüm;
hatta bir âşık taşlarla,
rüzgârla bile konuşur.

DON ALONSO

Benim düşündüğüm, ne yalnız olmak
ne suskun olmak Inés, düşündüğüm
seninle olmak, seninle konuşmak,
seninle coşmak. Ah! Sen yokken
sana söylediklerimi bir yineleyebilsem.
Ama senin yanında yaşamayı
bile unutuyorum.

Yolda gelirken,
Tello'ya senin güzelliğini,
zarafetini anlatıyorum Inés.
Ve birlikte senin
tanrısal yeteneklerini kutsuyoruz.
Adını duymaktan öyle zevk alıyorum ki
senin adında bir hizmetçi aldım.
Çünkü gün boyunca onu çağırırken,
sevgilim, seslendiğim senmişsin
gibi geliyor bana.

TELLO

Bilin ki akıllı Inés,
ikimizin de üzerinde
öyle şaşırtıcı bir etki bıraktınız ki
onu ağırbaşlı bir adam yaptınız,
beni de bir şair. İşte Don Alonso için
yazdığım ağıttan bir parça, evet,
o yaşayan bir ölüymüşçesine:
“Inés'i vadide bıraktım,
o gülüyordu ben giderken.
Sevgili Andrés onu görürsen

beni nasıl gördüğünü söyle ona,
onun aşkından ölüyorum ben.”

DOÑA INÉS

Bunu Alonso mu yazdı?

TELLO

Emin olun bir Olmedo şairi için
hiç de fena değil. Dinleyin.

DON ALONSO

Aşk yazdı onu.

TELLO

“Andrés, Inés’in güzel çiçekleriyle
donanınca vadi, o denli çok çiçek açtı ki
gökyüzü değiş tokuş yapmak istedi
onun çiçekleriyle yıldızları.
İlkbahar gelince gökyüzü artık vadidir,
çünkü gökyüzünü yerde görecektir
–göğün kendisi de– yerde görecektir
vadinin ortasında Inés’i.

Korkuyla ve saygıyla
onun ayaklarını koyduğu yere
basıyorum ayağımı,
mademki Medina del Campo
tarlalarını çiçeklerle kaplamak için,
daha güzel bir şafak görmedi.
Ben onu aşktan kaçarken gördüm,
bakışlarıyla ölüm saçarak,
aşağılamasıyla utku kazanırken,
ben ağlayarak giderken,
bıraktım onu gülerek orada.

Söyle ona Andrés, onu bir daha
görme arzusuyla ölüyorum ben.
Ama önceden yetişmezsen,
sanırım hacet kalmayacak,
bu arzu beni öldürecek.

Artık yapacağın bir şey kalmaz,
kindar ellerine düşersen bir gün
sen de yaşayamazsın artık,
onu görürsen, Andrés.

Hiçbir şey yapmaz da sana
öldürmeden bırakırsa,
söyle güzel katilime:
O neden ölüyor bende?
Biliyor ki yaşamım o.
De ki ona: Zalim, bağışla onu;
öcünü alacaksan eğer,
iyice düşün önceden.
Bir daha beni hiç göremeyeceğinden.

Söyle ona beni nasıl gördüğünü.

Gerçek şu ki yavaş yavaş
gelir ölüm ve sonra bir bakışla
yeniden yaşam verir nankör,
ara verir öldürmeye
yaşam verir sayısız öldürdüklerine.
Ama yaşasam da ölsem de
aklımdan bile geçirmem pişman olmayı
onu sevdiğime, kendimi ona adadığıma;
çünkü yaşamak gibisi yoktur
onun uğruna ölmek için.”

DOÑA INÉS

Eğer bu şiir seninse,
çok geç kaldın
Don Alonso için yalan söylemekte.

DON ALONSO

Yani aşkım dizelere dökülünce
yalan mı oluyor,
sevgilim hangi şiir
aşkımı ifade edebilir?

DOÑA INÉS

Babam!

DON ALONSO

Buraya mı geliyor?

DOÑA INÉS

Saklanın!

DON ALONSO

Nereye?

(Don Alonso ile Tello gizlenirler.)

3. Sahne

(Don Pedro ve Doña Inés.)

DON PEDRO

Sevgili Inés'im,

hâlâ yatmadın da

beni karşılamak için mi bekliyorsun?

DOÑA INÉS

Dua etmek için kaldım baba.

Dün siz söylemiştiniz ya,

Tanrıya yakardım

hakkımda hayırlısını versin diye.

DON PEDRO

Ben senin için her şeyi

düşünüyorum, emin ol,

Don Rodrigo gibi bir koca

bulunamaz Inés'ciğim.

DOÑA INÉS

Herkes aynı şeyi söylüyor:

İyi ünü, adı nedeniyle

ve ben de Medina'da,

hatta bütün Kastilya'da değerine

yetiyecek kimse olmayan

biriyle evlenmek zorundayım.

DON PEDRO

Ne? Evlenmek zorunda mısın?

DOÑA INÉS

Babacığım ne kadar zor olsa da
söylemek zorundayım,
benim bir kocam var,
sizi üzmem istemedim.

DON PEDRO

Koca mı?
Nerden çıktı bu, Inés?

DOÑA INÉS

Senin için yeni çıktı ama
benim istediğim hep buydu.

Ve artık size açıldım,
yarın bir rahibe giysisi diktirin bana,
son vermek için bu suçlu giysiye;
böyle giyinmek istiyorum babacığım,
Latince öğrenirken.
Leonor var nasıl olsa,
o torunlar verir size.

Annemin hatırı için
size yalvarıyorum, lütfen
aldığım karara engel olmayın,
Tanrı çağrısına uyup
ruhumun dinlenmesi için.

Bir kadın arayın,
İyi ve temiz yürekli,
beni yetiştirecek,
öğrenmem gerekeni öğretecek,
bir de müzik hocası
Latince dersi de verecek.

DON PEDRO

Benimle konuşan sen misin,
yoksa başka birisi mi?

DOÑA INÉS

Önemli olan konuşma değil,
olup bitenler.

DON PEDRO

Seni dinlerken Inés,
bir yandan içim sızlıyor,
öte yandan taş yürekli yaptın beni.

Soyumun sürmesini bekliyordum
senin pembe yıllarında.

Ama bu bir Tanrı çağrısıysa
karşı çıkamam Tanrı buyruğuna.

İçinden nasıl geliyorsa öyle yap.
Senin arzun benim arzuma
hiç uymasa da. Biliyorum ki
her insanın iradesi
özgürdür Tanrı katında.

Ama biz insanların hevesi
çoğunlukla yanıltıcıdır,
gelip geçicidir, boştur,
ve hele kadınların

kolaydır aklını çelmek,
çabucak geçer hevesleri,
hemen değişirler.
Söyledikleri başkadır,
yaptıkları başka.

Süslerini bırakman
doğru görünmüyor bana.
Latince öğrenirken ya da şarkı
söylerken, hatta istediğini
yapmak hoşuna giderken,
şık ve güzel giyin.

İstemem bugün Medina'da
din adamları hayran kalırken sana,
yarın yeniden aramıza dönünce
Medina halkı alay etsin seninle.

Bana gelince,
sana Latince öğretecek

bir kadın bulacağım,
ya da daha iyisi, gerçekten
çok saygıdeğer bir peder.

Artık hoşça kal diyeyim
daha çok üzmemek için seni.
Gözlerimden yaş boşanmak üzere,
gizlice ağlayabileceğim
bir yere gideyim.

(Çıkar.)

4. Sahne

(Don Alonso, Tello ve Doña Inés.)

DOÑA INÉS

Ona acı verdiğim için üzgünüm.

DON ALONSO

Ben üzülmedim. Ölümümüzü
hazırladığını görüyordum.
Ah Inés! Bu talihsizliği, bu işkenceyi
birden kesecek ilaç
nerede bulunur?

DOÑA INÉS

Tehlikeye düşen aşk,
bir ışık sunar,
o ışıktaki insan
en uygun ilacı görür.

DON ALONSO

Nedir bu uygun ilaç?

DOÑA INÉS

Evet, şimdi ben
Don Rodrigo'nun
amacına ulaşmasına engel olurum,
sen de bilirsin ya,

büyük dertlerin ilacı ertelemedir;
ikinci bir görüşme
olmayınca umutlar kesilir.

TELLO

Doña Inés haklı senyor;
o şakıdıkça,
okudukça, ikiniz de
kilisenin korumasını isteyebilirsiniz.
Ayrıca Don Rodrigo
umudunu yitirince,
sözünü tutması için
Don Pedro'yu sıkıştırılmaz
ve Doña Inés'in
istediğini yeğlemesine engel kalmaz.
Üstelik o eve
özgürce girip çıkmam
için iyi bir fırsat olur.

DON ALONSO

Özgürce mi? Nasıl yani?

TELLO

Mademki Latince öğrenecek,
ona Latinceyi öğretecek adam olmam
kolay olmaz mı?
Sizin mektuplarınızı ona
nasıl ustaca öğrettiğimi göreceksiniz.

DON ALONSO

Ah, bana gereken ilacı nasıl da buldun!

TELLO

Fabía'nın da, onu gözetip kollayan
kadın rolünde
size yararlı olacağını sanıyorum.
Kılık değiştirerek
Inés'in eğitimi için
gelen bir rahibe olacak.

DOÑA INÉS

Haklısın,
Fabía benim iffetli, erdemli,
öğretmenim olacak.

TELLO

Daha iyisi olamaz!

DON ALONSO

Sevgilim, aşk, zamanı unutturan
tatlı bir uyuşturucudur.
Ayakları yerden kesilen âşıklar için,
zaman öyle çabuk geçer ki
korkarım, bu aymazlık içindeyken,
hile yaparak kazanacağımız gün hiç gelmez;
ben yeniden başlamak
ya da zorla olduğum yerde kalmak
tehlikesine atılmış bir haldeyim.
Ah Tanrım! Ne mutlu bir zorlama!
Medina Mayıs Şenliği'ni,
en büyük şenliğini kutlayacak.
Ben de hazırlanmalıyım,
biliyorsun yakında, senin meydanda
tüm çekiciliğinle görünmeni
isteyemeyeceğim bile.
Valladolid'den bana Kral Juan'ın da
orada olacağı bildirildi.
Bugünlerde sağlığına kavuşması için
bir komutanı olarak,
Toledo Tepelerinde konaklamasını
ve kenti onurlandırmasını rica ettim.
Bunun için bölgenin tüm soyluları
ona saygılarını sunacak.
İşte böyle sevgilim,
sana hoşça kal diyorum,
Tanrıya emanet ol.

DOÑA INÉS

Bekle! Kapıyı açmam gerek.

DON ALONSO

Ah ışık! Bütün âşıkları kıskanan
aptal tan ağarması.

TELLO

Artık sabahı beklemeniz gerekmez.

DON ALONSO

Peki niçin?

TELLO

Çünkü sabah oldu bile.

DON ALONSO

Inés ile konuşurken
doğru söylüyorsun,
ama güneş batmak üzereyken
nasıl olur bu Tello?

TELLO

Geç kaldınız ve gün ilerliyor, sizinle
bahse girerim ki burada kalacaksınız.
(Çıkarlar.)

5. Sahne

(Don Rodrigo ve Don Fernando girer.)

DON RODRIGO

Don Fernando,
sık sık kalbim uyarıyor beni.
Bu şövalyeye dikkat ettim,
boyu bosu, soylu havası,
ciddiyeti beni kıskandırıyor.

DON FERNANDO

İşte tam âşık bir adam tepkisi:
Boylu boslu bir başkasını görünce,

sevgilisi de onu görür,
belki ya da elinde olmadan âşık olur diye korkar.

DON RODRIGO

Hakça söylemek gerekirse çok büyük bir ünü var,
Medina'da yakışıklılıkta üstüne yok,
halk onu her yerde övüyor.

Size söylediğim gibi, bir kez uşağına rastladım,
kavga ettiğimizde yitirdiğim pelerini
üzerinde görünce çok şaşırdım.

Gizlice araştırdım
ve aklıma geldiği gibi,
birbirleriyle ilgileri olduklarını öğrendim.

Sonuç olarak efendisi Don Alonso,
Olmedo'da ünlü bir adam.
Bu narin yapılı, mızraklı asker,
farklı oluşuyla insanları ve boğaları titretiyor.
Inés'e kur yaparsa benim didinmem neye yarar.
Inés onu taparcasına seviyorsa
bana da öyle bakmasını nasıl umabilirim?

DON FERNANDO

Onu zorla mı seviyor?

DON RODRIGO

Kur yapıyor Fernando
ve sevilme şansı var.
Benden nefret ediyorsa,
düş kurmaktan başka ne gelir elimden?

DON FERNANDO

Kıskançlık, Don Rodrigo, arzuyla, gölgeyle,
rüzgârla beslenen bir canavardır;
düşlerimizi bulandırarak bizi altüst eder;
geceleri korku salan bir hayalet,
deliliğe sürükleyen bir düşünce
ve doğru sanılan bir yalandır.

DON RODRIGO

O halde nasıl oluyor da Don Alonso sık sık Medina'ya geliyor ve niçin her gece onu sokağın köşesine bir afiş gibi yapışmış buluyorlar?

Doña Inés'le ben evlenmek istiyorum.
Siz zeki bir insansınız; ne tavsiye edersiniz bana, onu öldürmekten başka?

DON FERNANDO

Ben bu fikirde değilim;
Inés nasıl sevebilir onu?
Hiç alıcı gözle bile bakmazken.

DON RODRIGO

Yanıtı şu:
Daha şanslı ya da daha yakışıklı.

DON FERNANDO

Bunun yanıtı daha çok şöyle: Doña Inés çok erdemli olduğu için, kocası olma sıfatınız onu rahatsız etmeye yetiyor.

DON RODRIGO

Beni böyle bir hakarete layık göreni öldüreceğim.
Çünkü böyle bir hakaret dürüstlüğe sığmaz.
Pelerinimi yitirdim, aklımı da yitireceğim.

DON FERNANDO

Ben tersini düşünüyorum.
Pelerini Don Alonso'ya bırakmak ona bir yem atmak olur, bir düşünün Rodrigo, evlilik Don Alonso'ya bir ganimet kazandırır, size ise bir utku.

DON RODRIGO

Öldürücü bir kendimden geçiş,
aşkımı kıskançlık ve öfkeyle örtüyor.

DON FERNANDO

Mayıs Şenliği'nde giyinip kuşanıp çıkın.

Ben de sizinle olacağım, çünkü kral da gelecek.
Kestane rengi at ile doru at gem vurulmayı bekliyor.
Ve eğlenirken acılar uçar gider.

DON RODRIGO

Ya Don Alonso da gelirse,
Medina ile Olmedo arasında nasıl bir çekişme olur?

DON FERNANDO

Amma da saçmalıyorsunuz!

DON RODRIGO

Aşk aklımı başımdan aldı.
(Çıkarlar.)

6. Sahne

(Don Pedro, Doña Inés ve Doña Leonor girer.)

DON PEDRO

Bu kadar inatçı olma.

DOÑA INÉS

Beni kararımdan caydıramazsınız.

DON PEDRO

Kızım, bana bu denli acı vermek
ne kazandırır sana?

Daha zamanın var.

DOÑA INÉS

Baba, sonsuza dek ömrümü ona adadıysam,
bu rahibe giysisini şimdi giymemin ne önemi var?

DOÑA LEONOR

Saçmalıyorsun ha!

DOÑA INÉS

Sus, Leonor.

DOÑA LEONOR

Hiç olmazsa önümüzdeki şenlik için
başka bir giysi düşün.

DOÑA INÉS

Bak, insan başka şey isteyince
bunlar zevk vermez oluyor.

Benim yaşamımın beklediği
tanrısal giysilerdir.

DON PEDRO

Benim istemem yetmez mi?

DOÑA INÉS

Size karşı boynum kıldan ince.

(Fabía bir asa, bir tespih ve gözlükle girer.)

FABIA

Evinizde dirlik olsun!

DON PEDRO

Dirlik düzenlik sizinle olsun.

FABIA

Senyorla kim evlenecek Doña Inés?

Eşini önceden seçen
ve ona değer vererek
aşk esinleyen hanım kim?

DON PEDRO

Saygıdeğer büyükanne, işte o
ve ben onun babasıyım.

FABIA

Yıllar yıllar geçse de Inés
sizin görmediğiniz
gönlünün efendisini görüyor.

Ama ben umuyorum ki
tüm iyilikseverliğiyle senyor
size bu adamı koca olarak
kabul etmenizi emredecek,
o soylu şövalyeyi.

DON PEDRO

Evet, öyle büyükanne!

FABIA

İnés'in gençlik yıllarını disiplin altına alacak,
ona Tanrıya giden yolları gösterip
kılavuzluk edecek
ve bir papaza yakışır biçimde
ona aşkın yolunu öğretecek birini
aradığınızı duydum,
bütün yüreğimle dua etmeye koyuldum,
böyle bir iş için
hizmetinize hazır olduğumu hissettim,
büyük bir günahkâr olmama karşın.

DON PEDRO

İşte Inés, tam senin aradığın kadın bu.

DOÑA INÉS

Gerçekten tam şu anda
benim aradığımı insan sensin.
Kucakla beni büyükanne.

FABIA

O kadar da sıkma,
bu aba canımı acıtıyor.

DON PEDRO

Ben böyle bir alçakgönüllülük görmedim.

DOÑA LEONOR

Kalbi yüzünden okunuyor.

FABIA

Ah, bu ne incelik, bu ne güzellik!
Tanrı arzu edene, çok isteyene versin
senin bu güzelliğini, tatlılığını.
Dua edilecek yer var mı?

DOÑA INÉS

Büyükanne,
şimdiden iyi bir insan olmaya başlıyorum.

FABIA

Ben büyük bir günahkârım,
babandan ödüm kopuyor.

DON PEDRO

Böylesine kutsal bir yeteneği kızdırmayı
aklımdan geçirmem.

FABIA

Korkunç ejderha!

O kızı yutmayı düşünmen boşuna.

Medina'da evlenmeyecek o;
Olmedo'da bir manastır var,
Domine, aklımda kaldığı kadarıyla,
ad juvandum me festina.

DON PEDRO

Bu kadın bir melek!

(Tello, yoksul öğrenci kılığında girer.)

TELLO

(Alçak sesle.)

Mademki kızlarıyla burada,
biliyorum, hoşuna gidecek
benim hizmetine girmem.

(Don Pedro'ya.)

Senyor Don Pedro,
Latince ve sonucunu gördükten sonra
istediğiniz şeyleri öğretecek
öğretmen işte önünüzde.
Kızınızın saygıdeğer kararı duyulunca,
bir öğrenci aradığınızı
kilisede söylediler bana.
Buralı olmasam da
onu eğitecek donamımım var,
emrinize amadeyim,
onun için geldim buraya.

DON PEDRO

Her şey tam zamanında olduğu için,
bunu Tanrının istediğine
inanıyorum ve eminim.

Bu saygıdeğer hanım bu evde kalabilir,
bu delikanlı da sana ders vermek için gelebilir.
Ben döndüğümde kararınızı vermiş olun.

(Tello'ya dönerek.)

Bu yakışıklı delikanlı
nereden geliyor acaba?

TELLO

Ben koyunun bulunmadığı yerdenim.

DON PEDRO

Adınız ne?

TELLO

Martín Pelaez

DON PEDRO

Cid'in akrabası olmalısınız.
Nerede öğrenim gördünüz?

TELLO

Koronya Cahiliye Üniversitesi'nde
ve orada öğretim görevlisiyim.

DON PEDRO

Rahip oldunuz mu?

TELLO

Evet senyor,
önceki gün.

DON PEDRO

Hemen döneceğim.

(Çıkar.)

(Fabía girer.)

TELLO

Fabía, sen misin?

FABIA

Ne! Gözün kör mü?

DOÑA LEONOR

Tello, bu sensin, değil mi?

DOÑA INÉS

Sevgili Tello bu!

DOÑA LEONOR

Ne büyük kurnazlık!

DOÑA INÉS

Don Alonso'dan ne haber?

TELLO

Leonor'a güvenebilir miyim?

DOÑA INÉS

Evet, kuşkusuz.

DOÑA LEONOR

Eğer Inés duygularını benden saklarsa
kendisine beslediğim sevgiye
haksızlık etmiş olur.

TELLO

(*Inés'e.*)

Önümüzdeki Mayıs Şenliği dolayısıyla
yiğit Don Alonso,
sizin onurunuza
en güzel giysilerini,
atlarını, koşumlarını,
mızrağını, miğferini hazırlıyor,
öyle sanıyorum ki boğalar
şimdiden titremeye başladı.
Mızrak oyunları için benim dehama
yaraşır bir slogan düşündük.
Nasıl olsa göreceksiniz onu!

DOÑA INÉS

Bana mektup yazmadı mı?

TELLO

Ne kadar aptalım!

Senyora, işte mektubunuz!

DOÑA INÉS

Taşıma ücreti olarak bir öpücük ve okuyorum.

(*Don Pedro döner.*)

DON PEDRO

(*Dışarıdan.*)

At hastaysa,
arabacıyı koş arabaya.

(*Girer.*)

Ne yaptınız?

TELLO

Babanız! Okur gibi yapın,
ben de size Latince öğretir gibi
yapacağım. *Dominus.*

DOÑA INÉS

Dominus...

TELLO

Devam edin.

DOÑA INÉS

Nasıl?

TELLO

Dominus meus.

DOÑA INÉS

Dominus meus.

TELLO

İşte böyle. Yavaş yavaş öğreneceksiniz.

DON PEDRO

Bu ne hız böyle?

DOÑA INÉS

Çok istekliyim de.

DON PEDRO

Bak Inés,
belediye meclisi
şenliklere katılmamı istiyor benden.

DOÑA INÉS

Çok iyi olur,
kral da orada olacakmış.

DON PEDRO

Pekâlâ,
senin de Leonor'la gelmen koşuluyla.

DOÑA INÉS

Söyle bana büyükanne,
eğer şenliklere katılırsam
günah işlemiş olmaz mıyım?

FABIA

Neden günah işlemiş olacaksın ki?
Yüzlerine bir ciddiyet vererek,
en küçük şeyin bile,
Tanrıya karşı günah işlemek olacağını söyleyen
numaracı yobazlar gibi,
bu işi vicdan konusu yapma.
Kendilerinin de herkes gibi
doğduklarını unuturlar da,
bize acılarımızı hafifleten bütün eğlencelerin
büyük günah olduğunu söylerler,
ama her şeyi tadında bırakmak gerek,
en azından bu eğlencelere
katılman için benden sana izin;
mademki bunlar *jugatoribus paternus*'tur.

DON PEDRO

Öyleyse gidelim,
hocana ve manto alması için de
büyükanneye para vermek istiyorum.

FABIA

Tanrı hepinizi korusun!
Ya sen Leonor, sen de
kız kardeşin gibi yapacak mısın?

DOÑA LEONOR

Evet büyükanne, böyle kutsal bir azizeyi
kendime örnek almam çok yerinde olur.

(Çıkarlar.)

7. Sahne

(Kral II. Juan, maiyeti ve başkomutanla girer.)

KRAL

Tam yola çıkılacak anda,
bana yapılacak iş getirmeyin.

BAŞKOMUTAN

Dinlemenize gerek yok.
Yalnızca imzalamanız yeter.

KRAL

Kısa kesin.

BAŞKOMUTAN

Arkadan gelenler ilerlesin mi?

KRAL

Şimdi olmaz.

BAŞKOMUTAN

Majesteleri,
Alcantara emri için sorduğunuzda,
Papa hazretleri uygun bulmuştu.

KRAL

Ben ondan şövalyelerin kıyafetinde
bir değişiklik yapılmasını istemiştim.
Daha iyi olacağını düşünüyorum.

BAŞKOMUTAN

Gerçekten çok çirkindi.

KRAL

Yeşil bir haç taşıyabilirler.
Bizim gelişmemizi istediği için
Papa hazretlerine teşekkür borçluyum.
Bizim açımızdan
prens işleri
hep iyi gidecek.

BAŞKOMUTAN

İşte birbirinden önemli iki ferman.

KRAL

İçerikleri ne?

BAŞKOMUTAN .

Kastilya’da yaşayan

Müslümanlar ve Yahudiler için
uyguladığınız ayrımcılık.

KRAL

Ben bununla

Rahip Vincent Ferrier’in
çok önem verdiği arzusunu
yerine getirmek istiyorum.

BAŞKOMUTAN

Bilge ve aziz bir adam.

KRAL

Onun önerisi üzerine

dün bütün eyaletlerimdeki
ahali ile bir arada olan

Yahudilerin işaretli bir cüppe
ve Müslümanların da yeşil bir takke
giymelerine karar verdim.

Hıristiyan ahaliye gelince,
saygınlıklarını korumak zorundalar.

Onları ötekilerden

ayırt etmek uygun olacak,

böylece korkacaklar
saygınlıklarını yitirmekten.

BAŞKOMUTAN

Olmedo Şövalyesi unvanı verilen

Don Alonso burada,

Kral hazretlerine layık
bir üniforma yaptırmış.

KRAL

O çok ünlü bir adam.

Onu bu kentte

kız kardeşimin düğününde görmüştüm.

BAŞKOMUTAN

Sanırım, size saygılarını sunmak için
yarın Medina şenliklerine gelecek.

KRAL

Ona savaş sanatında
kendini göstermesini salık verin,
zira onu boş olan birinci komutanlıkla
taltif etmeyi düşünüyorum.

(Çıkarlar.)

8. Sahne

(Olmedo'da Don Alonso'nun evinin salonu.)

(Don Alonso girer.)

DON ALONSO

Bu ne zalim bir durum,
yokluğundur düşmanım,
ruhumu parçalar o,
sana bağlı yaşamım!
Boşuna dememişler
“Yaşayan Ölüm” sana,
arzuya can verirsin,
gördüğün ölür hemen!
Medina'dan giderken
ne denli merhametli,
yaşamımı terk edersen
Medina'dan giderken
can bedenden gider gibi.
Sende yaşar Medina,
Ey tanrısız Inés'im!
Sarayın onuru o,
kentin övünç kaynağı.
Övgüsünü söylerler

kesik kesik dalgalar,
onu dinleyen kuşlar,
ve öykünen çiçekler.
Öylesine güzel ki!
Kıskanır kendisini,
o alımlı çalımlı
güneş kıskanır onu;
altın yaldızlı kemeri
daha güzel göstermez ki
ne İspanya'ya gelirken
ne Hindistan'a giderken.
Cesaretle sevdim onu
—ne büyük cesaret bu!—
Mutluluğu anlatmaya
çektığım acılar değer.
Onu her gördüğüm zaman,
hizmet edip taptığım an,
gizimin yenilmez gücü
bırakır da gider beni.
Aşkım olmasaydı eğer
böyle saf ve böyle temiz
gözlerinin incileri
ölüme salardı beni.
Yokluğuma ağlayarak
kalakaldı Inés bugün,
gözyaşları imzasıdır
söylediği sözlerinin.
Ödleğ aşk şunu iyi bil:
Bu gece benim olacak;
ne bekliyordun acaba
bakarken dalga geçerek.
Ah Tanrım, nasıl da acı
ruhun bedenden uçması,
yaşamı parçalaması!

9. Sahne

(*Tello girer.*)

TELLO

Bir hoş geldin yok mu?

DON ALONSO

Bilmem, öyle mi desem,
o kadar geç kaldın ki
kalmadı dayancım, sabrım.

TELLO

Size yardım etmek içinse bu,
beni neyle suçluyorsunuz?

DON ALONSO

Kimseden yardım istemedim ki,
kim yardım edebilir bana?
Inés mektup yazmadı mı?

TELLO

İşte Inés'in mektubunu
getiriyorum size.

DON ALONSO

Benim için yaptıklarını
daha sonra söylersin.

(*Mektubu okur.*)

“Sevgilim, sen gittin gideli yaşamadım ben.
O denli zalimsin ki
giderken yaşamımı da alıp götürdün.”

TELLO

Gerisini okumuyor musunuz?

DON ALONSO

Hayır.

TELLO

Neden?

DON ALONSO

Bu denli tatlı bir yemeği

çabucak bitirmemek için.

Inés'ten konuşalım.

TELLO

Öğrenci kıyafeti denince
akıllarına geniş yakalık gelen
bu insanların karşısına
papaz cübbesiyle
ve eldivenli olarak çıktım.

Selamlarımı sarkıttım,
benim zekâ kırıntılarımla
bir yığın gevezelik yaptım
ve arkama dönünce
Fabía'yı gördüm...

DON ALONSO

Bir küçük parça daha okuyayım,
arzudan ölüyorum.

(Okur.)

“Bütün talimatların yerine getirildi,
yapamadığım tek şey sensiz yaşamak,
çünkü bunun için bana bir emrin olmadı.”

TELLO

Burada düşüncelere dalmış gibisiniz.

DON ALONSO

Söylesene, Inés'in söyledikleri karşısında
Fabía ne yaptı?

TELLO

Öyle zekice,
cilvenin ve ikiyüzlülüğün
bütün incelikleriyle konuştu ki,
Tanrının günü karşılaştığım
yere bakan insanlardan
kuşkulanmaya başladım.

Bundan böyle softa bir kadına
ya da yapmacıklı bir kişiye

inanırken tetikte olacağım.

Ah, o saman altından su yürüten
havaalarımnda görseydiniz,
büyük bir din adamı
sanırdınız beni.

Kulağı kesik bir Catonlu gibi görünen
ihtiyar adam inandı bana.

DON ALONSO

Dur, mektuba göz atma fırsatını kaçırdım.
(Okur.)

“Sen gittiğinde ne halde olduğumu,
sen gelince nasıl olacağımı
öğrenmek için acele gel.”

TELLO

Başka bir sorunuz var mı?

DON ALONSO

Kısacası oraya gidip
onunla konuşmayı başardın.

TELLO

Inés’in okuduğu Latince
ve ders çalıştığı kitap
sizediniz senyor.

DON ALONSO

Peki, Leonor ne yapıyordu?

TELLO

Sevilmeye layık olduğunuzu görerek
kıskanmaya başladığını hissediyordu.

Çünkü pek çok kadın,
sevmenin nasıl bir şey olduğunu
görmek için sever.

Bir erkek büyük bir coşku esinleyince
o adamda bir giz var sanırlar,
ama aldanırlar, çünkü bu iki yıldızın
bir çizgide buluşmasından başka bir şey değildir.

DON ALONSO

Bağışlayın beni güzel eller,
son satırlarınızı okuyorum.

(Okur.)

“Kralın Medina’ya geleceğini söylüyorlar,
bu doğru, çünkü sen geldin
ve benim kralımsın.”

Evet, okuyup bitirdim.

TELLO

Bu dünyada her şeyin bir sonu vardır.

DON ALONSO

Mutluluk çabuk geçer.

TELLO

Zaten sündüre sündüre okudunuz.

DON ALONSO

Bak sayfa kenarında
iki üç sözcük daha var.

(Okur.)

“Bu atkıyı boynuna tak.
Ah, keşke ben bu atkı olsaydım!”

TELLO

Tanrı hakkı için güzel söz.
Bir de boynunuzda Doña Inés’le
meydana girseniz!..

DON ALONSO

Atkı nerede Tello?

TELLO

Bana öyle bir şey vermedi.

DON ALONSO

Vermedi de ne demek?

TELLO

Peki, siz bana ne verdiniz ki?

DON ALONSO

Ah! Anlıyorum,
giysilerimden birisini seç.

TELLO

İşte atkı.

DON ALONSO

Ne kadar güzel!

TELLO

Onu ören eller gibi.

DON ALONSO

Çıkmak için hazırlanalım.

Fakat heyhât, Tello...

TELLO

Gene ne var?

DON ALONSO

Bir düş gördüm,
sana anlatmayı unuttum.

TELLO

Şimdi düşün sırası mı?

DON ALONSO

Düşlere inanmam,
inanmam ama canımı sıkıyor.

TELLO

Bu kadarı yeter.

DON ALONSO

Düş için insan ruhunun açığa vurulması
diyenler de yok değil.

TELLO

O kadar açık bir konu ki,
sizinle evlenmek istemesi gibi
basit bir iş başınıza gelemes mi?

DON ALONSO

Dönüp durduğum bir geceden sonra,
bu sabah gün doğarken
yataktan kalktım Tello,
pencereyi açtım hemen.
Bahçemizi bezeyen çiçeklere,

sulara bakıyordum,
sarı bir katırtırnağı üstüne
bir saka kuşunun konduğunu gördüm.
Kanatları rengârenkti.
Yeşil dalların üstüne
sapsarı çiçekler ekti.
Şakıyordu ağır ağır,
o minicik boğazından
çıkan o doğal şarkılar,
aşk acıları anlatan.
Badem ağacından bir atmaca çıktı
orada gizlenmiş duran,
her ikisinde öyle
eşit değildi silahlar.
Kızıla boyandı çiçekler,
havada uçu kanatlar.
Acı çılgına Tello
hafif meltem yankılarla
yanıt verdi ve
bir yaseminde tüneyen
yakındaki eşi gördü olup biteni,
bahtına ağladı.
Düşü uydurdum kendime,
zor toparlanabildim,
her şeyin boş olduğuna
her ne kadar inansam da
tüm umudumu yitirdim,
yaşamaya yok takatim.

TELLO

Doña Inés'e siz bunu
zor ödersiniz, o yiğitçe
sıkı durup karşı çıktı
feleğin darbelerine.
Medina'ya gelin, hiçbir düş,

kehanet görmeyin,
bunlar karşıttır inanca.
Aynı cesaretle gidin
atlarla, mızraklarla
ve de şık giysilerle,
kıskançlıktan ölsün beyler
ve aşktan ölsün kadınlar.
İkinizi ayırmaya
niceleri çalışsa da
Inés sizin olacaktır.

DON ALONSO

Doğru dedin, Inés bekler,
şen gidelim Medina'ya.
Önceden duyulan acı
iki kez öldürür derler.
Beni öldürse öldürse
bir tek Inés'im öldürür,
acı değil, onurdur bu.

TELLO

Ve göreceksiniz beni meydanda,
nasıl diz çöktürdüğümü boğalara
penceresinin altında.

III. Perde

1. Sahne

*(Davullar çalar, Don Rodrigo ve
Don Fernando uşaklarıyla girer.)*

DON RODRIGO

Hiç şansım yok.

DON FERNANDO

Olmaz olsun böyle yazgı!

DON RODRIGO

Ne büyük acı!

DON FERNANDO

Ne yapmalı?

DON RODRIGO

Yeter artık! Inés'in karşısına böyle çıkmak olmaz.

DON FERNANDO

Aklım karıştı.

DON RODRIGO

Ben de cesaretimi yitirdim.

DON FERNANDO

Yeniden ısrar edelim!

DON RODRIGO

Benim kadar mutsuz bir insan,
aransa bulunmaz.

Felek gerçekten Olmedoludan yana.

DON FERNANDO

Bir tek kötülük bile yapmadı.

DON RODRIGO

Bir tek yapmadı, bundan eminim.

DON FERNANDO

Bir adam şanslı olunca
her şey ondan yana olur.

DON RODRIGO

Aşk ona mutluluk kapısını açtı,
beni unuttu.

Ayrıca gözler

hep yabancının üzerine dikilir.

DON FERNANDO

Haklı olarak canınız sıkılıyor:
Evet, yakışıklı bir delikanlı,
ama gölgede bırakacak kadar değil
Medina'da bulunan insanları

DON RODRIGO

Bu memleket benim tepemi attırıyor.
Kendisinden olanı aşağılar,
yabancıyı baş tacı eder.

DON FERNANDO

Roma ve Yunanistan da
nankörlükle suçlanmış.

(Dışarıdan atların çan şingirtıları ve sesler duyulur.)

1. SES

(Uzaktan.)

Ne büyük şans!

2. SES

(Yakından.)

Mızrağı ne kadar ustaca sapladı.

DON FERNANDO

Ne bekliyoruz? Atlarımıza binelim.

DON RODRIGO

Haydi!

1. SES

(Uzaktan.)

Dünyada eşi bulunmaz.

DON FERNANDO

Bu sesi duyuyor musunuz?

DON RODRIGO

Bana dayanılmaz geliyor.

DON FERNANDO

Aldırmayın.

2. SES

(Yakından.)

Olmedo Şövalyesi.

Sen bin yaşa!

DON RODRIGO

Nasıl bir başarı umabilirim

bu çılgınlıklar arasında, Fernando?

DON FERNANDO

Halkı bilmez misiniz?

1. SES

(Uzaktan.)

Tanrı seni korusun, Tanrı seni korusun!

DON RODRIGO

Krala fazladan ne diye bağıracaklar?

Ama iyi yapıyorlar.

Mutluluğa erişsin diye bağırıp çağırıyorlar.

DON FERNANDO

Her devirde zalim bir uğursuzluk,

halkın alkışlarının

yeni olana gitmesini istedi.

DON RODRIGO

At değiştirmiş.

DON FERNANDO

Bugün şans onun yüzüne gülüyor.

(Don Alonso ile Tello üniforma ve mızrakla girer.)

TELLO

Tanrı sayesinde, şansınız şahane.

DON ALONSO

Tello, al atımı getir bana.

TELLO

İkimize birden bir zafer kazandırdı.

DON ALONSO

İkimize birden mi dedin Tello?

TELLO

İkimize birden:

Siz atlı, ben yaya olarak,
aynı oyunu oynadık.

DON ALONSO

Ne büyük kahramanlık gösterdin Tello!

TELLO

Altı boğanın dizlerini
bizim köyün turplarını doğrar gibi
doğradım.

DON FERNANDO

Meydana dönelim Rodrigo.
Belki halk orada bizi bekliyordur,
size öyle gelmese de.

DON RODRIGO

Siz dönebilirsiniz Fernando,
ama ben dönmüyorum.
En azından saygınlığıma zarar verecek
bir boğa güreşi yaparak,
bir boğanın beni öldürmesini,
yerlerde sürüklenmeyi, hırpalanmayı,
alay konusu olmayı
istemediğim için.

(Don Rodrigo ve Don Fernando çıkar.)

TELLO

İkisi de size bakıyordu.

DON ALONSO

Mutluluğumu çekemediklerimi,
Inés'in bana baktığını görerek
kıskandıklarını hissettim.

TELLO

Inés'in size ilginç lütfu gülümsemesiydi,
çünkü gülümseme,
kalbin derinliklerinden gelen
sessiz bir dildir.

Her hamlenizde sanki o
balkondan atlayacak sanırdınız.

DON ALONSO

Ah sevgili Inés'im!
Kader izin verseydi!

Anneme, babama soylarını sürdüreceğ
böylesine güzel bir güvenceyi takdim etmeme.

TELLO

Evet, bu Rodrigo engeli
ortadan kalkar kalkmaz
bunu yaparsınız;
eminim ki Inés sizin için yanıp tutuşuyor.

DON ALONSO

Fabía evde kaldı.
Ben meydanda
küçük bir tur atana kadar,
Inés'e yola çıkmadan önce
kendisiyle konuşmak istediğimi söylesin;
ona desin ki bu akşam
Olmedo'ya dönmezsem
annemle babam beni öldü sanacaklar.
Onları görmekten vazgeçip de
böyle bir acı çekmelerine neden olmam
hiç doğru olmaz.
Onlar huzurlu bir uykuyu hak ediyorlar.

TELLO

Haklısınız. Rahat uyuyabilmeleri gerek.
Bu oyunlar onların korkmalarına ve
üzüntü içinde beklemelerine neden olabilir.

DON ALONSO

Oraya gidiyorum.
(*Don Alonso çıkar.*)

TELLO

Tanrı sizi korusun!
(*Kendi kendine.*)

Mademki şimdi Fabía ile
rahatça konuşabilirim,
biraz yağ çekerim ona.

Bir fikrim var
yaşlı kadının zincirini araklamak için,
varsın ne kadar kurnaz olursa olsun.

Ne Kirke ne Medea
ne Hekate onun kadar bilmiş değildi.
Onun kötülük kutusunu açmak için
anahtar otuz kez çevrilir.

Ama en iyi maymuncuk
ona seni seviyorum demektir.
Belli bir yaşa gelen kadınlar için
bir numaralı çare şudur:

Yumuşak olduğu kadar da duygusal
bir iki ilan-ı aşk sözcüğü döktürmek;
birdenbire gençleştiklerini,
ölümsüz olduklarını sanırlar.

İş tamam. Geliyorum,
kapıyı çalıyorum, sesleniyorum: “Fabía!”
Ama alığın tekiyim ben!
Altına değer verdiğimden
ve antikadan nefret ettiğimden kuşkulanacak.

Hemen uyarır onu

kırk ayaklı dalavere ortağı
(*Fabía girer.*)

FABIA

Tanrım, Tello! Sen buradasın ha!
Güzel bir yolu
efendine hizmet etmenin.
Ne yapıyorsun orada? Neler oldu?

TELLO

Telaşa kapılma,
Don Alonso'dan sana haber getirmek için
o kadar acele ettim ki
bir an önce seni görmek istiyordum.

FABIA

Ne, çekip gitti mi yoksa?

TELLO

Evet, çekip gitti,
ben de yanındaydım.

FABIA

Tam bir yalancı pehlivan!

TELLO

İstersen krala sor:
Hangimizin daha çok iş yaptığını öğrenirsin;
ne zaman ortaya çıksam
Inés nerdeyse balkondan aşağı atlayacaktı.

FABIA

Ne büyük sevgi!

TELLO

Ben senin sevgini yeğlerdim.

FABIA

Seni görmeyi çok isterdim.

TELLO

Senin güzelliğin beni
bir Orlando yapmaya yeterdi.
Medina'nın boğalarıymış!..

Vız gelir! Senin için dizlerinden
öyle ustalıkla, öyle şahane kestim ki
her meydana çıkışımda
büyük bir coşku kopuyordu,
birisi bağırıyordu:

“Yeter, Senyor Tello, yeter!”

“Hayır yetmez,” diye yanıtlıyordum
ve uçarcasına şahane bir vuruşla,
ayaklardan birini bir çatının üstüne dek fırlatıyordum.

FABIA

Peki kaç kiremit kırıldı?

TELLO

Bunu bana değil, evin sahibine sor!
Hanımefendine haber ver,
ona tapan çocuk,
izin istemeye gelecek.
Annesi, babası onu öldü sanmışlardır diye
evine dönmek zorunda.

Sana her şeyi söyledim,
eğlence bensiz sürüyor.

Kral yokluğunu fark eder
–ben onun sevgili boğasıyım–
Çok yaşalar ve alkışlar koparacağım.
Sen de birazcık sevgi gösterirsen.

FABIA

Ben, bir sevgi ha!

TELLO

Aşkına karşılık ver.

FABIA

Senin kahramanlığının nedeni ben miyim?
Güzel!.. Bilmiyordum.
En çok nerem hoşuna gidiyor.

TELLO

Gözlerin.

FABIA

Öyleyse gözlüklerimi sana vereyim.

TELLO

Gözlüklerini mi? Sağ ol Fabíacığım!

Bir at için gerekli her şeyim var.

FABIA

Bir seyisin iltifatı bu kadar olur!

TELLO

Bilirsin, ben ön ayaklarıyla toprağı eşleyenlerden çok,
çifte atanlardanım.

FABIA

Orada kendine dikkat et,
saniyeler değerli,
sara hastalığı gibi bir şey bu.
Aziz Lucas'ın koruduğı boğalardan biri
senin paçanı aşağı almasın sakın,
millete ne eğlence çıkar ama
bu boynuzlunun
sana oda hizmetçiliğı
yaptığını görünce.

TELLO

Dikkat ve özen,
benim yöntemimin güvencesidir.

FABIA

Bir boğanın boynuzuna takılınca
özen ne işe yarar?

TELLO

Boğalar beni korkutamaz.

FABIA

Bana inan, Medina boğaları
hiç hoşlanmazlar
Olmedo'nun uşaklarından.

TELLO

Fabía, böylelerini çok dize getirdi
benim İspanyol kolum.

FABIA

Sana hiçbir şey vermeyen güneş
orada yüzünü aydınlatmaktan başka bir şey yapmaz.
(Çıkarlar.)

2. Sahne

(Dışarıdan kalabalığın gürültüsü
ve çığlıklar duyulur.)

1. SES

Don Rodrigo yıkıldı.

DON ALONSO

Çekilin!

2. SES

Don Alonso yardımına koşuyor.
Ne büyük kahraman! Ne büyük yiğitlik!

1. SES

Attan iniyor.

2. SES

Aman Tanrım! O ne kılıç sallama!

1. SES

Boğayı parçaladı.

DON ALONSO

Şurada sizin için bir at var;
anneniz babanız çok korktu,
meydana doğru koşuyorlar.
Kendinize gelin!

DON RODRIGO

Sayenizde kendime geliyorum.

DON ALONSO

Çok sert düştünüz.
En iyisi paravanın arkasına gitmeniz,
orada size hizmet edecek hizmetçiler var;

çünkü ben meydana dönüyorum.
Bağışlayın, orada bıraktığım
atımı yakalamalıyım.

(Çıkar.)

(Don Fernando girer.)

DON FERNANDO

Bu ne hal Rodrigo? Yalnız mısınız?
Nasılsınız?

DON RODRIGO

Feci bir düşüş,
beklenmedik bir durum,
benim için tam bir şanssızlık,
üstelik kışkandığım bir adamı
selamlamak zorunda kaldım,
bu yüzden ölmek istiyorum.

DON FERNANDO

Hem de bütün bunlar
kralın gözleri önünde oldu,
Inés de talibinin
sizi kurtarmak için
boğayı parçaladığını gördü.

DON RODRIGO

Deliriyorum Fernando,
bütün dünyada
benim kadar mutsuz bir insan yoktur.
Bu ne büyük alçalma, ne büyük yıkım,
ne büyük bela, ne büyük acı,
ne büyük eziklik, ne büyük kıskançlık,
ne büyük saçmalık, ne büyük düş kırıklığı!
Sevdiğim o nankör,
taptığım o sert yüzde
bir acıma belirtisi var mı diye
görmek için Inés'e çevirdim gözlerimi.
O zaman gördüm ki

tıpkı Neron'un Tarpeya Kulesi'nden,
Roma'nın yanışına bakışı gibi,
balkonundan sertçe bakıyordu bana,
oysa Don Alonso'ya,
korkuya kapılan gözlerle,
yasemin yanakları kızıl yakuta dönmüş,
öylece bakıyordu
ve beni onun ayakları dibinde
yıkılmış görmenin,
yazgımın kurbanı olmamın
ve onu kıskanmamın verdiği zevkle
kıpkızıl dudakları arasından
inciler sunuyordu ona.
Ama Tanrının sayesinde,
Apollo'nun gülümsemesi
Doğu'yu aydınlatmadan
ve ortalığı bir altın tozu kaplamadan,
onun gülümsemesini gözyaşlarına çevireceğim!
Umarım, bu kuş beyinli asilzade bozuntusuna
Medina ile Olmedo arasında bir daha rastlarım.

DON FERNANDO

O kendisini güvenceye alır.

DON RODRIGO

Kıskançlık insana neler yaptırır, bilmiyorsunuz.

DON FERNANDO

Kim bilmez, kıskançlığın insana bir dev gücü verdiğini?
Ama bu denli ciddi bir konuyu
bu kadar hafife almak doğru olmaz.

(Çıkarlar.)

3. Sahne

(Kral, Başkomutan ve maiyeti girer.)

KRAL

Şenlikler geç bitti,

ama ömrümde
böyle güzel şenlik görmedim.

BAŞKOMUTAN

Medina'ya,
yarın sabah yola çıkmak için
hazırlandığınızı bildirdim;
ama onurunuz verilecek turnuvada
sizi aralarında görmeyi
o kadar çok istiyorlar ki
senyor bana ricada bulundu
kral hazretleri iki gün daha kalsın diye

KRAL

Sanırım, gelecek gelişimde
kalmam daha iyi olacak.

BAŞKOMUTAN

Medina'ya bu zevki verin
kral hazretleri.

KRAL

Sizin hatırlığınız için bunu yapardım,
ama cebri yürüyüşle gelen piyadeler
yaklaşıyor ve kararlaştırdığınız günde
onlarla Toledo'da
buluşmamı istiyorlar.

BAŞKOMUTAN

Olmedo Şövalyesi
nezaketi ve yiğitliğiyle kendini gösterdi.

KRAL

Evet, iyi bir günündeydi, başkomutan.

BAŞKOMUTAN

Yiğitliği su götürmez olsa da,
bu mutluluğu ya da yiğitliği
nereden geliyor bilmiyorum.

KRAL

O yaptığı her şeyi iyi yapar.

BAŞKOMUTAN

Kral hazretlerinin
ona bir lütufta bulunması yerinde olur.

KRAL

Olmedo Şövalyesi buna layık
ve onu onurlandırmanızı hak ediyor.
(Dışarı çıkarlar.)

4. Sahne

(Alonso ve Tello girer.)

TELLO

Çok geç kaldık,
yola çıkmanın zamanı değil.

DON ALONSO

Tello,
bizimkileri tasalandırmak istemiyorum,
vakit ne olursa olsun
yola çıkmam gerek.

TELLO

Inés ile bir konuşmaya başlarsanız,
sizinkileri endişelendirecek olmanız
bir işe yaramaz,
çünkü sabahın ışıkları
sizi hâlâ parmaklıkların önünde bulur.

DON ALONSO

Asla böyle olmaz,
çünkü ruhum onun benden ne denli uzak
olduğunu söylüyor bana.

TELLO

Sanki konuşmalar geliyor,
Leonor'un sesi bu.

DON ALONSO

Güneşin yıldızlara verdiği

ışık görülüyor onda.

(Leonor, parmaklıkların arkasından.)

DOÑA LEONOR

Siz misiniz Don Alonso?

DON ALONSO

Evet, benim.

DOÑA LEONOR

Kardeşim biraz sonra gelecek.

Babamla hâlâ

bugünkü eğlenceler üzerinde konuşuyorlar.

Tello gelebilir,

Inés'in size bir armağanı var.

DON ALONSO

Git, Tello.

TELLO

Kapı kapanır da

dışarı çıkamazsam,

bensiz gidebilirsiniz,

size yetişmenin bir yolunu bulurum.

(Çıkar.)

DON ALONSO

Ah Leonor!

Ne zaman böyle özgürce içeri girebileceğim?

DOÑA LEONOR

Sanırım çok yakında,

babam sizi öyle övüyor ki,

kalbi sizi sevmeye hazır görünüyor.

Ve sizin Inés'e olan

aşkınızı öğrenince

ona en çok layık olanı seçecek,

sonra da memnun kalacak.

(Doña Inés parmaklıkların arkasında görünür.)

DOÑA INÉS

Kiminle konuşuyorsun?

DOÑA LEONOR

Rodrigo ile.

DOÑA INÉS

Yalan söylüyorsun, o benim düşlerimin efendisi.

DON ALONSO

Ben yalnızca Inés'in tutsağıyım,
Tanrı şahidimdir.

DOÑA INÉS

Hayır, sen benim efendimsin.

DOÑA LEONOR

Sizi baş başa bırakıyorum.
Kıskançlık yoksa
âşıkları engellemek aptallık olur.
(Çıkar.)

DOÑA INÉS

Nasılsın?

DON ALONSO

Yaşamını yitiren ve yeniden yaşama dönmek için
seni görmeye gelen bir adam gibi.

DOÑA INÉS

Benim de bugün
örnek bir şövalye olduğunu
ve bütün kadınların içlerinin eridiğini görmenin
sevincini hafifletmek için,
gidişin yüzünden
acı çekmeye ihtiyacım vardı.

Seni bütün kadınlardan kıskandım,
onların seni övmelerini istiyor,
sonra da seni kaybetmek korkusuyla
pişman oluyordum.

Ne zıt düşünceler!
Erkekler kıskançlık,
kadınlar da aşk yüzünden
ne unvanlar ne yakıştırmalar layık gördüler sana.

Babam da Leonor’la evlenerek
damadı olmanı arzu ediyordu.
Ve aşkım, kiskansam da,
seni düşündüğü için
ona minnettarlık duyuyordu,
çünkü seninle evlenecek olan bendim,
sözcüklerle değil,
ama bütün ruhumla ona bunu söyledim.
Ama ne kadar yazık!
Sen gidersen ben nasıl mutlu olabilirim?

DON ALONSO

Annem, babam yüzünden.

DOÑA INÉS

Seni anlıyorum,
ama izin ver de buna üzüleyim.

DON ALONSO

Olmedo’ya gidiyorum,
ruhumu Medina’da bırakıp.
Gidiyorum, o kalıyor
yokluğunda taşıyor aşk,
kıskançlık korku doğurur.
Gidiyorum hem ölü hem diri,
yaşayarak ve ölerек.
Bak, ne diyeceğim sana,
gitmeye hazırlanırken
bir ayağım üzengide.

Güzelim, dolaşıyorum
bugünlerde eğri büğrü,
yollarında düşlerimin,
kederimde hafifleme,
sevinçlerimde keder var.
Seni yitireceğimi
düşündükçe kaygım artar,
düşünüp taşınıyorum,

sanıyorum ki öylece
şimdi can çekiyorum.

Rakiplerin kıskançlığı
korkutuyor beni, oysa
çaresi nedir bilirim.
Aşkla ölüm arasında
bocalayıp duruyorum.
Artık hiç görmezsem seni,
umutsuzluk yiyor beni.
Belli ki ölümüm yakın,
sanırım diyeceğim şu:
“Sana bunu yazıyorum.”

Sana adımı, aşkımı
vermek bir onur olurdu;
ama hakçası şaşkınım,
bunca lütfâ eren kişi
bunca kederli olur mu?
Ölüme giderken sana
yazıyorum bu mektubu,
sensiz yaşamaktır ölüm,
bundan çok eminim, Inés,
geri dönersem ölürüm,
çünkü ölmeden gidemem.

Kederim boş, biliyorum,
ama öyle bir güçlü ki
bana diyor güzel Inés:
“Buradan ölü gidersen
sonra nasıl dönersin sen?”
Gidiyorum öle öle,
ölüm sensiz kalmak değil,
gitmiyorsa eğer ruhum
Inés, seni bırakamam,
dönünce göreceğim miyim?

DOÑA INÉS

Korkularınla, kaygınla
bana acı, keder verdin,
üzüntün kaygılarınca
nankör imiş aşkın senin.

Düşünceni anlıyorum,
sen aşkımı anlamıyorsun.

DON ALONSO

Seninle hiç ilgisi yok,
bunlar acı çeken ruhun
üzgün işlemesi yalnız,
yoksa o, senin verdiğin
eşin olma unvanına
bir hakaret sayılacak
kıskançlığın izi değil.

Ne kadar saçma da olsa,
düşlerden, fantezilerden,
doğan bir düşüncedir bu,
ve asla bir kuşku değil.

DOÑA INÉS

Leonor geri geliyor.
(*Leonor'a.*)

Vakit geldi mi?

DOÑA LEONOR

(*Uzaktan.*)

Evet.

(*Leonor parmaklıklara yaklaşır.*)

DON ALONSO

Gitme vaktim mi?

DOÑA LEONOR

Kuşkusuz!

(*Inés'e.*)

Babamız yatmak üzere,
bana senin ne yaptığını sordu.

DOÑA INÉS

Alonso, git öyleyse. Güle güle.

Üzülme. Zorunlu bu.

DON ALONSO

Ah Inés, ne zaman Tanrı

ikimizin birlikte olmasını isteyecek?

Yaşamım bitiyor burada,

gitmek, ölmek birdir bence.

Tello çıkmıyor, belki de

hoşça kalın diyemedi,

gidiyorum, o arkamdan

gelip bana yetişecek.

(Don Alonso çekilirken, önünde siyah maskeli ve şapkalı bir gölge belirir, eli kılıcının kabzasındadır.)

5. Sahne

DON ALONSO

Bu ne? Kim var? Beni duymuyor gibi.

Kimsin? Konuş!

Adam yerine koymadığım

birinden mi korkacağım?

Don Rodrigo mu bu?

Söylemedi kim olduğunu.

GÖLGE

Don Alonso...

DON ALONSO

Ne!

GÖLGE

Don Alonso...

DON ALONSO

Olamaz.

Belki benimle aynı adı taşıyan biridir.

Ben Don Alonso Manrique.
Bu bir tuzaksa... Çek kılıcını!
Aa! Uzaklaşıyor,
(Gölge çıkar.)
peşine düşmek aptallık olur.
Ah! Korkunç görüntü;
ey düşüncem,
neden beni böyle üzüyorsun?
Bak nedensiz korku,
aşağılık insanlara özgüdür.
Bu benim gölgem olabilir.
Ama olamaz,
böyle bir görüntü altında
adının Don Alonso olduğunu söyledi.
Bunların hepsi olsa olsa,
kederin saçmalatması olur;
bir melankoli hastasının düş gücü,
ya da vazgeçemeyeceğimi bildiği halde,
beni Olmedo'ya gitmemeye
ikna etmeye çalışan
Fabía'nın oyunları.
Hiçbir neden olmadığı halde,
kıskananların hedef tahtası olduğumu,
dikkatli olmam gerektiğini,
gece yola çıkmamamı söyleyip durdu.
Ama artık Don Rodrigo'nun
beni kıskanması mümkün değil,
çünkü bugün yaşamını bana borçlu
ve böylesi soylu bir insan
böyle bir borcu hiçbir zaman unutamaz.
Öyle sanıyorum ki
tam tersine, bu borç
bugünden başlayarak Medina'da
benimle dostluğunu pekiştirmeye yöneltecek,

çünkü nankörlük soylu bir kanla uyuşmaz;
sıradan insanlar tarafından da hoş karşılanmaz.
Kısaca söylemek gerekirse,
bütün bu saçmalıkların özü,
insanoğlu çiğ süt emmiştir,
iyiliğe karşı kötülük yapabilir.
(Alonso çıkar.)

6. Sahne

(Don Rodrigo, Don Fernando, Mendo ve Laín girer.)

DON RODRIGO

Bugün onun yaşamıyla birlikte, kıskançlıklarım da
sona erecek.

DON FERNANDO

Demek çok kararlısınız.

DON RODRIGO

Bana verilen söz bozuldu ya,
sizin bütün öğütleriniz, onu öldürmekten
beni vazgeçiremez.

Sahte sofuluğunun altında yatan gerçeği sezdim;
öğrendim ki Inés'e Latince öğretene,
Don Alonso'nun hizmetkârı Tello imiş,
onun aşk mektuplarını çeviriyormuş.

Kibar cadaloz Fabía'yı Don Pedro,
bizzat evine almış. Ah! Zavallı kız,
onların kötülüklerinin cehennem ateşi,
seni yakıp kül ettiyse, zayıflığını bağışlarım.
Zekı de olsa, olan biteni hesaba katamaz
ve her ikimizin onurunu tehlikeye atar.
Pek çok soylu aile, büyücüler
ve muhabbet tellalları yüzünden onurunu yitirmiştir.
Fabía bir dağı yerinden oynatabilir;

Fabía bir ırmağı durdurabilir ve bir köle gibi,
Akheron'un hizmetkârları gibi hükmü altına alabilir.
Fabía bir adamı denizimizin kıyısından alıp
havadan ve göklerimizden,
cayır cayır yanan tropik ülkelere
ya da buz tutmuş kutuplara dek götürebilir.
Ona ders veren o! Hiç eğlenceli değil, öyle değil mi?

DON FERNANDO

Bu durumda ben olsam,
öç almaktan vazgeçerdim.

DON RODRIGO

Ulu Tanrım! Fernando,
bu her ikimiz için de apaçık bir aşağılama.

DON FERNANDO

Hakareti aşkla karıştırmak kadar büyük
bir aşağılama değil.

DON RODRIGO

Siz öyle kabul etseniz de, ben edemem.

MENDO

Dinleyin senyor,
bu yankı atlıların geldiğini
bize haber veriyor.

DON RODRIGO

Yanına adam aldıysa bu korktuğunu gösterir.

DON FERNANDO

Hiç böyle düşünmeyin. O gözü pek bir delikanlı.

DON RODRIGO

Gürültü yapmadan gizlenelim.
Sen Mendo, gerekirse diye, elinde tüfekte
yakındaki bir ağacın arkasında duracaksın.

DON FERNANDO

Mutluluk ne kadar oynak, ne kadar maymun iştahlı,
ne kadar kahpe!
Daha bugün bir kralın önünde, bütün halkın
hayran kaldığı,

meydanda canlı bir ışık gibi parlayan bir adam,
şimdi zalim bir ölümün tehdidi altında.

(Hepsi saklanır, Don Alonso girer.)

7. Sahne

DON ALONSO

(Yalnız.)

Asla korku nedir bilmeyen ben,
şimdi bu Olmedo yolunda korku gibi,
kaygı gibi bir şeyler hissediyorum.
Ama bu karasevdamın bir sonucu değil.
Suyun tatlı tatlı şırıldaması
ve rüzgârda dalların titreşmesi
kederini artırıyor.
İlerliyorum, ama düşüncelerim
beni geri geri götürüyor,
her şey karmakarışık.

Anneme, babama duyduğum sevgi
ve onlara borçlu olduğum itaat,
beni ileri götürüyor;
ama kahramanlık ruhumun
basit bir izi var orada.
Inés'ten böylesine çabuk ayrılmakla
ona kötü davrandığımı düşünüyorum.
Ne berbat karanlık!
Tan vakti altın ayaklarını
yeşilliklerin halısına basıncaya dek,
bu korkunç durum sürecektir.

(Bir müzik işitilir.)

Orada şarkı söylüyorlar. Kim olabilir ki?
Kuşkusuz eve dönen çiftçilerdir;
uzaktalar gibime geliyor,

ama yaklaşıyorlar.

Ama nasıl olur, bir çalgı

şarkıya eşlik ediyor,

ve ses öyle kaba saba değil, hoş, uyumlu.

Ah! İnsanın ruhu kederli olunca

müzik kulağı tırmalıyor.

(Bir ses, şarkı söyleyerek yavaş yavaş yaklaşır.)

SES

Dün akşam öldürüldü.

Ah! Gözü pek şövalye,

Medina'nın incisi,

Olmedo'nun çiçeği.

DON ALONSO

Tanrım! Neler duyuyorum?

Eğer bana duyurduğun

bir kendini koru uyarısıysa,

büyük bir tehlike karşıındayım demektir.

Geriye dönsem, nasıl dönebilirim?

Bu Inés'in isteği üzerine

beni Olmedo'ya gitmekten alıkoymak isteyen

Fabía'nın büyüğü olmalı.

SES

Gölgeler dedi ona:

Gitme ha Olmedo'ya,

onlar salık verdiler

yerinden kıpırdama,

ey gözü pek şövalye,

Medina'nın incisi,

Olmedo'nun çiçeği.

DON ALONSO

Hey, şarkı söyleyen iyi yürekli adam.

ÇİFTÇİ

(Dışarıdan.)

Kim çağırıyor beni?

DON ALONSO

Mahvolan biri.

ÇİFTÇİ

(*Girer.*)

İşte buradayım.

DON ALONSO

(*Alçak sesle.*)

Beni telaşlandırırıyorsun.

(*Yüksek sesle.*)

Nereye gidiyorsun?

ÇİFTÇİ

İşime.

DON ALONSO

Kederli kederli söylediğin
bu şarkıyı nerede öğrendin?

ÇİFTÇİ

Orada senyor, Medina'da.

DON ALONSO

Olmedo Şövalyesi benim
ve işte yaşıyorum.

ÇİFTÇİ

Ben şarkıyı söylerim,
size ne söylenme nedenini
ne de öyküsünü anlatabilirim,
Fabía adlı bir kadından işittim.
Sizinle bir ilgisi varsa,
şarkıyı söyleyerek görevimi yaptım.
Geri dönün,
sakın ırmağı geçmeyin.

DON ALONSO

Benim gibi bir insan için
korkuya kapılmak, alçalmak olur.

ÇİFTÇİ

Orada göstereceğiniz kahramanlık aptallıktır.
Dönün, dönün Medina'ya.

DON ALONSO

Sen de benimle gel.

ÇİFTÇİ

Gelemem.

(*Gözden kaybolur.*)

DON ALONSO

Hayaletler mi beni korkutacakmış!

Ne yalanlar uyduruyor!

Hey! Dinle. Ayak seslerini
duymayayım diye nereye kayboldu?

Hey! Çiftçi, hey, bekle!

“Bekle!” diye yanıtlıyor yankı.

Ben ölü müyüm? Yazık!

Bu şarkı önceden bu yolda

Medinalıların öldürdüğü Olmedolu biri
için söylenmiş olmalı.

Yolun yarısını aştım.

Dönersem ne derler?

Gelenler var. Bana ne?

Yolumuz aynıysa onlara katılayım.

8. Sahne

(*Don Rodrigo ve Don Fernando
hizmetkârlarıyla girer.*)

DON RODRIGO

Oradaki, sen kimsin?

DON ALONSO

Bir yolcu! Ya siz?

DON FERNANDO

Dur!

DON ALONSO

Senyorlar,
yoksulluk sizi tesadüfen buralara attıysa,

evim uzakta değil.

Orada istediğiniz kadar para vereyim size.

Zira gündüz vakti sokakta

benden para istemek onurunu bağışlayanlara
istediklerini veririm.

DON RODRIGO

Silahlarını hemen bırak!

DON ALONSO

Nedenmiş o?

DON RODRIGO

İşini bitirmek için.

DON ALONSO

Biliyor musunuz, kimim ben?

DON FERNANDO

Olmedolu boğa güreşçisi,
kendini beğenmiş serserinin teki;
Medina insanlarını aşağılamaya
ve alçak pezevenkler aracılığıyla
Don Pedro'nun onurunu
ayaklar altına almaya gelen biri.

DON ALONSO

Eğer sizde birazcık soyluluk olsaydı,
orada uygun fırsat varken,
benimle karşılaştığınızda
bunları söylerdiniz bana;
burada tek başıma evime dönerken değil.
Bunu orada, parmaklıkların önünde,
kaçarken pelerininizi düşürdüğünüz yerde
yapmanız yakışık alırdı,
gece yarısı sürü halindeyken kasılarak değil.
Size söylüyorum, ey sefiller,
ne kadar kalabalık olursanız olun
bana vız gelirsiniz.

(Dövüşürler.)

DON RODRIGO

Seni öldürmek için geliyorum,
göğüs göğüse bir düello için değil.

(Mendo'ya)

Ateş et!

(Bir silah sesi gelir.)

DON ALONSO

Alçaklar!
Sizin silahlarınız
öldüremez beni.
Tanrım!

DON FERNANDO

Tam isabet Mendo.

(Don Rodrigo, Don Fernando
ve hizmetkârları çıkar.)

DON ALONSO

Tanrının uyarılarına
neredeyse hiç aldırmadım.
Aldattı beni özsaygım.
Arzunun ve kıskançlığın
kurbanıyım, ölüyorum.
Yazık! Ne yapabilirim
böyle bomboş bir yazıda?
(Tello girer.)

TELLO

Bana endişe veriyor,
atlarına binip kaçanlar
Medina'ya gidiyorlar.
Don Alonso'yu gördünüz mü
diye sordum. Hiç yanıt yok.
Kötüye alamet bu,
hep titreyip duruyorum.

DON ALONSO

Merhamet Tanrım! Ölüyorum!

Aşkımın amacı
evlenmek olduğu halde.
Heyhat, Inés!

TELLO

Acı acı inlemelerin
kederli yankısını duyuyorum.
İniltiler bu taraftan geliyor,
bu seslerin sahibi yoldan uzakta olamaz.
Damarlarımda bir damla kan kalmadı.
saçlarım diken diken oldu,
şapkam başımdan uçabilir.
Hey, soylu senyor!

DON ALONSO

Kim o?

TELLO

Ah Tanrım!
Gördüğümünden nasıl kuşkulanabilirim?
Bu benim efendim Don Alonso.

DON ALONSO

Hoş geldin Tello!

TELLO

Hoş bulduk. Çok mu geç kaldım?
Ben ki kanınıza bulanarak,
sizin siz olduğunuzu anlıyorum.
Hainler, sefiller, köpekler,
geri gelin, gelin, beni de öldürün,
mademki bütün Kastilya'da
kılıcın simgesi olan o soylu,
o kahramanlar kahramanı,
o kibarlar kibarı şövalye ölüyor!

DON ALONSO

Tello... Tello... Pohpohlamanın sırası değil.
Çabuk beni atına bindir
ve annemin babamın yanına götür.

TELLO

Medina şenliklerinden
iyi haberler götürüyordum onlara.
O soylu ihtiyar ne diyecek şimdi?
Anneniz ve bütün kent ne yapacak?
İntikam, intikam merhametli Tanrım!
(Don Alonso'yu kaldırarak çıkar.)

9. Sahne

(Medina'da kralın konuk edildiği evin salonu.
Don Pedro, Doña Inés, Doña Leonor, Fabía ve Ana.)

DOÑA INÉS

Çok büyük saygınlık kazandı.

DON PEDRO

Kral hazretleri bugün,
yiğit ve cömert sağ eliyle
yüce gönüllü olduğunu gösterdi.

Medina, bulunduğu lütuflar dolayısıyla

ona minnettardır.

Bizzat bana bulunduğu lütuflara teşekkür etmek için
kral hazretlerinin elini öpesiniz diye getirdim sizi.

DOÑA LEONOR

Yola çıkmak için hazırlanmıyor mu?

DON PEDRO

Evet Leonor,
Toledo'da kendisini bekleyen prensi nedeniyle.
Diyeceğim şu ki, ben ona çok şey borçluyum,
bana bulunduğu lütuflardan başka,
daha çok sizin adınıza,
çünkü benim mirasım size kalacak.

DOÑA LEONOR

Bunun için mutlusunuz.

DON PEDRO

Burgos bölgesine vali olarak atandım.

Kral hazretlerinin elini öpün.

DOÑA INÉS

(*Fabía'ya alçak sesle.*)

Yokluğu çok acı olacak Fabía.

FABIA

(*Alçak sesle.*)

Kader kapınızı acımasızca çalıyor.

DOÑA INÉS

(*Alçak sesle.*)

Dünden beri hiçbir şeye

bu denli üzülmeyi hissettim.

FABIA

(*Alçak sesle.*)

Sizi daha büyük bir acının

beklediğini düşünüyorum,

eğer aldanmıyorsam

böylesi iyi sayılır;

çünkü geleceği görme yeteneği yok onda.

DOÑA INÉS

(*Alçak sesle.*)

Yokluğundan daha büyük acı olabilir mi?

Yokluğu ölümden beter.

DON PEDRO

Bundan böyle Inés,

kararından vazgeçmeyi kabul edersen,

Tanrıdan başka ne isteyebilirim ki?

Seni zorlamayı düşünmüyorum,

ama evlenmeni isterim.

DOÑA INÉS

Babacığım, size itaat borçluyum,

ama fikrimi değiştiremem.

DON PEDRO

Bilmiyorum.

DOÑA LEONOR

Nedenini anlamamanız beni şaşırtıyor.

Peki Inés, eğer kırılmazsan,
senin yerine ben söyleyeceğim.

Onu istemediği biriyle evlendiremezsiniz.

Pek aceleye geldi bu iş.

DON PEDRO

(*Inés'e.*)

Suskunlukların sevgimi göstermemi engelliyor,
bilseydim ki sen bu evliliği istemiyorsun,
aklımdan bile geçirmezdim.

DOÑA LEONOR

Kral hazretleri bir haçla onurlandırdığından beri,
Inés'in bir senyorda gönlü var.
Bu bir onur kazanma arzusudur,
küçümsenecek bir dürüstlük değil.

DON PEDRO

(*Inés'e.*)

Peki, eğer değerli bir insansa
ve sen onu seviyorsan,
kim ne diyebilir?

Evlen Inés. Daha başka ne isterim!

Ama kimin söz konusu olduğunu bilmeliyim.

DOÑA LEONOR

Don Alonso Manrique.

DON PEDRO

Bu haber kutlanmaya değer!
Şu Olmedolu değil mi?

DOÑA LEONOR

Evet, babacığım.

DON PEDRO

O çok değerli bir adam
kendimi kutluyorum
böylesine akıllıca bir karar için.

Karşı çıktımsa bu senin rahibe olmanaydı.
Sana başka türlü bir çağrı gelmesini diliyordum.
Konuş Inés, hiçbir şey söylemeden durma.

DOÑA INÉS

Babacığım, Leonor çok ileri gitti,
aşkım onun söylediği kadar aşırı değil.

DON PEDRO

İtiraf etmeni beklemiyorum,
övgüye değer bir duyguyla
ve senin evlenme arzunla
mutlu olmak istiyorum.

Şu andan itibaren Don Alonso'yu
senin kocan sayıyorum,
böylesine saygın, zengin ve soylu
bir damadım olduğu için
büyük bir onur duyuyorum.

DOÑA INÉS

Bin kez ayaklarınızı öperim.
(*Alçak sesle Fabía'ya.*)

Fabía, sevinçten çıldırıyorum.

FABIA

Mutluluklar dilerim
(*Kendi kendine.*)

Dur bakalım, belki de baş sağlığı dilerim.
(*Kral, maiyeti, Başkomutan ve Don Rodrigo ile
Don Fernando aynı anda girer.*)

DOÑA LEONOR

Kral hazretleri!

DON PEDRO

Elini öpmek için yaklaşın.

DOÑA INÉS

Öyle mutluyum ki!

DON PEDRO

Kral hazretleri,
beni Burgos bölgesi valiliğine layık gördükleri için,

kızlarımla birlikte
ayaklarına kapanmamıza izin versinler.

KRAL

Liyakatinden,
sadakatinden
ve hizmetlerinden
memnunum Don Pedro.

DON PEDRO

Tek istediğim bu.

KRAL

(Doña Inés ve Doña Leonor'a.)

Evli misiniz?

DOÑA INÉS

Hayır efendim.

KRAL

Adınız ne?

DOÑA INÉS

Inés.

KRAL

Ya sizin?

DOÑA LEONOR

Leonor.

BAŞKOMUTAN

Don Pedro damat olarak
burada bulunan iki değerli senyoru hak ediyor
ve onları kendi ellerinizle
evlendirmenizi rica ediyorum.

KRAL

Kimmiş onlar?

DON RODRIGO

Ben senyor,
izninizle Doña Inés'le evlenmek istiyorum.

DON FERNANDO

Ben de kız kardeşi Doña Leonor'a
elimi ve sevgimi sunuyorum.

KRAL

Don Pedro,
iki kızınızı iki yiğit senyorla
evlendirmek istiyor musunuz?

DON PEDRO

Efendim,
Inés'le Don Rodrigo'yu onaylayamam,
çünkü şövalyeliğe layık gördüğünüz
Olmedolu senyor
Don Alonso Manrique'ye söz verdim.

KRAL

Onu gezici şövalyelik nişanıyla
onurlandırmanıza izin veriyorum.

DON RODRIGO

(Alçak sesle Don Fernando'ya.)

Tuhaf bir başarı!

DON FERNANDO

Temkinli ol!

KRAL

Çünkü o çok değerli bir adam.

TELLO

(Dışarıdan.)

Bırakın gireyim.

KRAL

Bu çılgınlıkları atan kim?

BAŞKOMUTAN

Bir köle sizinle konuşmak için
muhafızlardan izin istiyor.

KRAL

Bırakın girsin.

BAŞKOMUTAN

Ağlayıp duruyor
ve adalet istiyor.

KRAL

Adalet dağıtmak görevim;
asamın anlamı bu.

(*Tello girer.*)

TELLO

Kastilya'da hüküm süren
yenilmez kral Don Juan,
bunca kıskançlığa rağmen,
mutlu ülkenin sahibi;
yaşlı bir şövalye ile
Medina'ya adalet
dilemeye geldim sizden,
şikayetim iki hainden;
ama acı tedbirsizlik
kapınızda ölü koydu,
baygın halde en azından.
Hizmetkârı olduğumdan
muhafızları zorladım,
size söylemeye geldim.
Dinleyin, yüce Tanrımız
size bıraktı büsbütün
adalet verme gücünü,
kötü cezasını bulsun,
iyiler ödüllendirilsin.
Bu eğlencenin akşamı
Medina'nın soyluları
Mayıs Haçı'nı verdiler,
–kuşkusuz en iyi– diye
nerde haç varsa tutku var.
Yaşlı anası yaşlı babası,
onun hasımları olan
azgın boğaların elinden
sağ kurtulmuş olmasının
zevkini alsınlar diye.

Medina'dan Olmedo'ya
gidiyordu Don Alonso,
o çok ünlü delikanlı,
benim de aziz efendim,
değerine değer katan
büyük alkış aldı sizden.
Geç kaldım çıkmakta yola,
görevimi yapmaya
atlar ve koşumlar ile.
Onun peşinden giderken
artık gece çöküyordu
dünyanın dört bucağına
ve haine kılıç verdi gece,
hırsıza el, korkağa ayak,
Medina'dan yola çıkıp
ve bir dereyi geçerken
gece yolu belli eden
bir köprünün üzerinden
büyük bir telaş içinde
Medina'ya doğru kaçan
dört adam gördüm aniden,
hem birlikte hem dağınık.
Ay kendini geç gösterdi,
korkak, ödlele yüzlerde kan
ikisini seçebildim,
gök aydınlanıyordu bazen
yıldız meşaleleriyle,
en karanlık sessizlikte
şu insanlar görsün diye,
alçaklığı edenleri.
Çünkü Tanrının gözünde
insanların gizi olmaz.
İlerledim, zavallı ben,

birden gördüm kana batmış
Don Alonso'yu can çekişirken.
Burada haşmetmeap,
ağlamam dinmez,
çektiğimi söyleyemem.
Atıma bindirdim onu,
henüz yüzünde gurur
ve kuşkusuz düşmanları
öldüğüne inanmıyor.
Olmedo'ya dek yaşadı,
yeterliydi, ulu Tanrım,
hayır dua almak için
iki zavallı yaşlıdan,
yaralarına gözyaşlı
öpücükler konduran.
Ölümü hep yasa gömdü,
ailesini, tüm kenti,
ama senyor, Anka gibi,
ölümden sonra yaşar o.
Ünü dilden düşmeyecek,
saygı gösterecek ona
insanlar vefasız olsa da
ve zaman unutturamayacak onu.

KRAL

İnanılır gibi değil!

DOÑA INÉS

Ah, zavallı ben!

DON PEDRO

Ağlayıp inlemeleri
evimize sakla Inés.

DOÑA INÉS

Babacığım, eşim bugün öldü.
Sizden rica ediyorum,
yüzünüzün gülmesi için,
gerçek adına rica ediyorum,

benim yanımda olun.
Ve siz yüce kral,
bu alçaklar için
sizden adalet istiyorum.

KRAL

(Tello'ya.)

Söyle bana,
onları tanıyabildiğine göre,
bu hainler kim ve neredeler?
Ulu Tanrım!
Onlar tutuklanıncaya dek
buradan gitmem.

TELLO

Onlar huzurunuzda haşmetmeap,
biri Don Rodrigo
ve öteki Don Fernando.

BAŞKOMUTAN

Onların suçlu oldukları
apaçık görülüyor, telaşları bir itiraftır.

DON RODRIGO

Kral hazretleri, dinleyin beni...

KRAL

Onları tutuklayın
ve yarın meydanda, halkın önünde
ikisinin de alçak başlarını koparın.
Olmedo Şövalyesi tragedyası
burada sona eriyor.